

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje "Katol. diskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvirske za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Naši poslanci.

Ko je vlada dobila od nemške večine v državnem zboru proračun, hotela je še imeti celo vrsto raznih zakonskih predlogov potrjenih. Ker pa so med njimi bili tudi predlogi, ki so bili naravnost pogobnosni za gospodarski in narodni napredok slovenskega ljudstva, rekli so slovenski katoliški poslanci, da tega ne dovolijo, dokler ne dobijo povoljnih odškodnin oziroma zagotovil za svoje volilce, in so dnevni red zastavili z velikim številom nujnih predlogov. Zagrozili so torej z obstrukcijo. Vrhnu tega so katoliški slovenski poslanci smatrali za svojo dolžnost, da delajo sedanji vladi vse mogoče ovire, ker je sedanja vlada Slovanom skrajno sovražna, kar je nanovo pokazala z zadnjimi imenovanji za sodišča in srednje šole. Podporo so našli naši poslanci pri čeških kmečkih poslancih, pri čeških radikalnih poslancih in pomoč so jim v skrajni sili dali Poljaki iz poljske kmečke stranke ter Rusini. Naši liberalci pa, ki tako radi kričijo proti vladi že pri vsakem najmanjšem imenovanju, so se skrili bojazljivo v kot, dā, lazili so celo za vlado. Ploj, Roblek in Ježovnik niso našli korajže, da bi se odločeno postavili po robu sedanji vladi. Ploj je bil celo med onimi, ki so se najbolj protivili krepkemu nastopu naših in čeških kmečkih poslancev.

Pooblastilni zakon.

Vlada je še hotela imeti v sedanjem zasedanju, da ji poslanci dovolijo sklepiti za dobo šest let trgovinske pogodbe s tujimi državami. S tem zakonom bi imela vlada za šest let neomejeno prostost, da sklepa z drugimi državami trgovinske pogodbe kakor jih hoče. Tudi na škodo kmečkega stanu. S tem zakonom bi si odprla vlada moje za živino iz Srbije, Bolgarije, prekomorskih dežel in polagoma tudi iz drugih držav. Saj je znano, da meščanske stranke z vso silo delajo na odprtje mej za živino in da jim je vlada tudi vsaki čas na razpolago, ako bi v to dovolili kmečki poslanci. Kmečki poslanci pa v to ne dovolijo, ne da bi se prej strogo določili pogoji, pod katerimi bi bili voljni razgovarjati se o novih trgovskih pogodbah. Slovenski in češki kmečki poslanci so segli celo rajši po najskrajnejšem državnozborniškem sredstvu za odpor, po obstrukciji, da bi zaprečili nakano vlade, vladne večine in slovenskih liberalnih poslancev, ki so zopet hoteli brez pogojno izdati koristi kmečkega stanu.

Oni kmeti, ki ne odobruje dobrega namena naših poslancev, naj pobere kamen in naj ga vrže v nje. Vemo, da takega kmata na Štajerskem ni, za bevkanje liberalnih listov pa se ne brigamo. Liberalni listi nimajo ljudstva za seboj, to so pokazale zadnje deželnozborske volitve. Za

njimi stoji le, žal, večina našega učiteljstva, a to učiteljstvo je nasprotno težnjam slovenskega ljudstva.

Romanska trgovinska pogodba.

Med prvimi državami, s katerimi je hotela vlada skleniti trgovinsko pogodbo, je bila Romunija. Kaj bi dobili mi iz Romunije? Živino, goved in svine. Ali naj uvoz romanske živine dopustijo naši poslanci brez pogojno, brez vsake odškodnine? Ne, tega jim ne sme nihče pripisovati. Naši poslanci niso Ploj, Roblek in Ježovnik, ki pozna kmeta samo ob času kakih volitev. Tudi to pogodbo so zabranili naši poslanci z obstrukcijo in gotovo tudi z ozirom na ta predmet ne bo kmeta, ki bi mogel grajati naše poslance in hyaliti liberalne.

Odškodnine.

Predno bi se naši poslanci spustili samo v pogovor o trgovinski pogodbi z Romunijo in o pooblastilnem zakonu, morala bi jim vlada predvsem dvoje zagotoviti:

1. Za povzdigo živinoreje bi morala na leto žrtvovati novih šest milijonov kron. S tem denarjem bi se naj pospeševala prodaja živine, reja živine, izboljšanje travnikov, planin itd.

2. Nad 80 milijonov kron bi morala dati država, da se ustanovijo po deželah zavarovalnice za živino, za poškodbe po uimah in proti ognju.

Vlada je že pristala na prvo točko, o drugi se je izrazila samo, da izdela tozadeven okvirni zakon za deželne zbole. Toda to je bilo našim poslancem premalo. Kmet bi z novimi pogodbami zgubil pri vsaki živini gotovo okoli 20 K, a z dovoljenjem sam prve točke bi dobil komaj 1 krono odškodnine za živino.

Narodne zahteve.

Vlada je Italijanom hotela ustanoviti vseučilišče. Naši poslanci pa so zahtevali, da se Italijanom samim ne sme dati vseučilišče, ampak tudi istočasno Slovencem in Čehom. Jugoslovanski poslanci so sklenili že v proračunskem odseku obstruirano izpolnitve italijanske želje, in znano je, da Ploj tega sklepa ni držal, ampak govoril le kratkih 10 minut, dočim je slovenski katoliški poslanec Gostinčar izbornno izvrševal dano mu nalogu.

Proti odiranju kmetov.

Se jedno zahtevo so stavili naši poslanci, namreč naj vlada na vsak način zabrani odiranje bosanskih kmetov po bosanski agrarni banki, za katero je dala dovoljenje. Pošten poslanec ne da odirati kmetov nikjer, tudi v Bosni in Hercegovini ne.

Vlada tudi v to ni privolila, naši poslanci pa vsled

tega niso odtegnili svojih nujnih predlogov, in tako vlada ni mogla izvrševati svojih nakan ter je zaključila rajši državni zbor.

Naši nasprotniki.

To je resnica o obstrukciji. Ne prikrivamo, da je vlada predložila tudi par majhnih koristnih predlogov, katerih se sedaj oklepajo naši liberalni poslanci. Toda to ne gre, da bi se na eni strani delala škoda kmetu, na drugi pa se mu metale drobitnice. Na celi črti se mora vlada ozirati na kmeta, to je stališče naših kmetov in to stališče branijo naši poslanci z obstrukcijo. Liberalci pa so zopet kmeta izdali.

Politični ogled.

— Delegacije bodo, kakor poročajo listi, sklicane začetkom, državni zbor pa koncem oktobra.

— Jezikovne predlage v češkem deželnem zboru. Vlada namerava predložiti češkemu deželnemu zboru zakonska načrta glede ureditve uradnega jezika pri samoupravnih oblastih in pa o omejitvi krajev. Število deželnih odbornikov nameravajo pomnožiti od 8 na 10. Čehi bi imeli 5, Nemci 3 in veleposesniki dva deželna odbornika.

— Volitve v goriski deželni zbor so razpisane in sicer se bodo vrstile: za splošni volilni razred dne 26. septembra, za kmečke občine 10. oktobra, za mesta in trge 21. oktobra, za trgovsko zbornico 29. oktobra in za veleposesnovo dne 30. oktobra.

— Vojska med Turčijo in Grško neizgibna. Iz Salonikov se poroča: Tukajšnji vojaški krogi so mnenja, da je vojska med Turčijo in Grško neizgibna. Iz Carigrada je došlo v Salonike silno mnogo vojaštvu in streliva, ki se je takoj po odhodu spravilo na mejo. Mladoturški izvrševalni odbor bo objavil protestno spomenico zoper zavlačitev krečanskega vprašanja po velevlastih.

— Grško. Ker so bili vlada in kronska gibanja različnega mnenja, je bila vlada primorana podati svojo ostavko. Ministrski predsednik je hotel kaznovati več mladih častnikov, kralj pa z ozirom na veliko ogorčenost ljudstva proti vladi ni bil s tem zadovoljen.

— Perzijski šah se je odpovedal prestolu. V Perziji so bili zadnji čas vedeni notranji nemiri. Za vzdrževanje miru in v varstvo šaha so bile v Perziji tudi ruske čete. Nemiri pa so se le podzidigli in nazadnje je izbruhnila revolucija. Prišlo je do boja med nacionalisti in šahovimi četami. V boju, ki se je bil minole dni okoli Teherana, so šahove čete podlegle in se umaknile. Šah sam je zbežal v

PODLISTEK.

Stric Blaž.

(Črtica iz naših krajev.)

(Dalje.)

Z dvajsetim letom je bil tudi konec njegove sreče... potem so se začeli resni dnevi, dnevi, ki spreminjajo mladeniče, živahne in vesele, v resne možke, katerim je le skrb za obstanek, za življenje, težko bodoče življenje...

Kakor mnogo drugih, je moral tudi Blaž si po svetu iskat sreče... Mnogo jih gre z veseljem, upajoč v svojo moč in delayne in pridne roke, toda le malo jih najde pravo srečo na tujem... Zapustil je dom, zapustil starše, zapustil brate, ki so ga zaničevali, katerim je bil vedno trvpeti, ki so komaj pričakovali, da se ga kmalu iznebe... In tako je odšel v tujino, nemene se za druge... Samo jedno upanje je gojil: da se zdrav in vesel, srečen in bogat vrne nazaj... Izginil je — nikdo ni vedel kam...

Minevala so leta kakor dnevi, sprva sicer počasi, potem pa hitro drugo za drugim... Komaj se je zavedal, da je odšel, že je minulo pet let... V spominu so mu bili domači kraji, domača hiša, spominjal se je živo domačinov, katerih že tako dolgo ni videl, o katerih že tako dolgo ni ničesar slišal... V srcu se ga je lotila želja, da se zopet povrne domov. Uvidel je, da je domovina najboljša, da je svet goljufiv in poln prevar in laži... Napotil se je zopet v domačijo — brez bogastva, brez slave in časti, brez prave sreče... Iskal je sreče, a našel je ni...

Toda kako iznenadjenje!

V petih letih se je doma toliko izpremenilo... Bratje so bili sicer še istotako svojeglavni, lakomni, skopi in sebični... V teh petih letih pa je izgubil svoje najdražje,

izgubil je lastno mater, ki ga je jedina še ljubila z matersko ljubeznijo, ko je bil še doma. Žalostni spomini! Zakaj je odšel v svet, izprašoval se je večkrat, toda prepozno... Medtem ko je bil v tujini, je prevzel domačijo njegov brat. Oženil se je z ošabno dekllico, ki ni hotela priznati sorodstva med njim in med njenim možem ter ga le zasmehovala in zaničevala. Kmalu potem so mu zagrebli tudi očeta. Njegova dota pa je ostala v bratovih rokah, da mu jo izplača, kadar zahteva. In tako je bil navezan na bratovo milost ali nemilost... Služil mu je kot hlapec, trpel pomanjkanje, toda vse je prenašal potrebitljivo.

Svet je lažniv, hudoben, brat ne pozna brata, vse se sovraži križem, vsakemu je prvi le njegov lastni dobiček, za svojega soseda pa se ne zmeni dosti. Tako se je godilo tudi takrat. Na zahtevanje za doto mu je brat odgovarjal le z oholini, grdini besedami. Prišlo je pred sodišče... Vsak je hotel imeti pravo in kakor navadno, tako se je zgodilo tudi takrat, oni, ki so zahteval svoje pravice, jih ni dosegel. Blaž je bil osleparjen za doto za vselej...

Kam pa sedaj? Zopet med svet? Ne! Vse drugače si je izmisli... V domačem kraju je stopil v službo, da ostane večno hlapec, samo, da bo v napotje bratu, ki ga je sunil v revščino... Leta pa so zopet potekala jednakost, prišla je pomlad, prišla zopet zima in na njem se ni nič izpremenilo... Toda s časom se vendar izpremeni marsikaj, kar se nam zdi popolnoma vsakdanje. Blaž si je izbiral nevesto. Naravno je, da se bogata dekleta niso pipala zanj... Oženil se je prihodnjo zimo, dobil pridno, toda nekoliko slabotno dekle in postajal srečnejši, mogoče srečnejši, ko njegov brat — skopuh, oderuh...

Le kratko časa je vžival zakonsko srečo. Kmalu mu je zbolela žena, nenadoma umrla in zapustila vдовcem desetletno hčerko... In zopet je bil sam, leta pa so potekala hitro kakor dnevi. Zopet je bil zapuščen, toda na ženitev ni kmalu mislil... Postajal je starejši in slabotnejši, omožil

potem hčer s štiridesetletnim vдовcem in potem živel kakor je vedel in znal, si služil krov v potu svojega obraza od zgodnjega jutra pa do poznega večera...

Kmalu nato si je najel stanovanje v na pol podrti in zaduhli koči v hčerini bližini. In tedaj je bil prisiljen, če je hotel, da mu ne bo treba seči po beraški palici, se z delom za slabo plačilo preživljati in skrbeti za obliko, obutje in misiliti tudi na zimo, ko ni nobenega zasluga... Pri gospodarju se mu ni godilo preslabo in tega tudi ni nikoli pozabil. Če je bilo le mogoče, se je izkazal hvaležnega zato, da mu je prepustil stanovanje, ki je bilo, čeprav slabo, vendar vredno toliko, kolikor je mogel plačati ali odslužiti s svojimi že slabimi močmi...

Daleč je že to. Dolgo je že od tedaj in zdaj se je že privadol one temne koče in onih zaduhlih in mokrih sten... saj je bil le redkokedaj doma... Jednakomerno je vsak dan odhajal že zgodaj zjutraj, zopet z novimi močmi na delo, jednakomerno potri in izpit se zopet vsak dan враčal že leto za letom... Živel je slabo, samotarsko življenje...

Ravnokar so se bili razispali prvi solnčni žarki novega krasnega jutra po prirodi... Droben pevci so ubirali svoje pesmice skakljaje z veje na vejo, veselč se tako krasnega dne... Pravo nedeljsko, prazniško jutro...

Stric Blaž se je počasno vzdignil na trdem ležišču, pogledal na uro in vstal... Skoz zaprašene šipe so ga pozdravljali prvi solnčni žarki...

„Tako pozno že?... Dobro sem spal, niti ropota nadležnih živalic nisem slišal... To je še edino dobro, da se še človek sme odpoditi...“

(Dalje prihodnjih)

rusko poslaništvo. Dne 17. t. m. so že poročali listi, da se je šah prestolu odpovedal. Narodna skupščina je imenovala za vladarja Asad el Mirka, najstarejšega člena vladarske rodbine, za vojnega ministra pa vodjo nacionalistov Sipahadar. Prebivalstvo v Teheranu je zelo navdušeno. Vlada namerava v najkrajšem času ustavo obnoviti in predvsem takoj vpoklicati bivše poslane. Dosedanja kozaška brigada ostane še nadalje v Teheranu. Vendar pa ruski častniki ne bodo imeli več take oblasti kakor do sedaj.

VII. slovenski katoliški shod. Slovenski avstrijski katoliški shod bo na Dunaju dne 5., 6., 7. in 8. septembra. Na shodu govoril 5. septembra tudi slovenski državni poslanec dr. Krek o izseljevanju.

Mala politična raznolikost.

Dne 15. julija: Bolgarska vlada zelo hitro oborožuje armado in premešča čete. — Letošnjih avstrijskih cesarskih vaj se baje nedeležita tudi angleški kralj in ruski cesar. — Cesar je včeraj ob 8. uri zjutraj odpotoval v Išl. — Čehi so minolo nedeljo v Kromeriju demonstrirali proti nemškim uradnikom na postaji Severne železnice. Nemški uradniki so iz strahu zapustili mesto.

Dne 16. julija: Tuški veliki vezir se je izjavil proti zastopnikom velevlasti, da se je razmerje med Grško in Turško radi Krete poostrolo in da bo le težko preprečiti vojsko med Turčijo in Grško. — Grofa Zeppelina bo nemški cesar povodom njegovega poleta v Berolin povišal v knežji stan. — Cesar je pomilostil dijaka Syczinskoga, ki je bil radi umora ces. namestnika Potockega obsojen v smrt. Kazen mu je spremenjena v 20 letno ječo.

Dne 17. julija: Korno poveljstvo v Zadru se na jesen odpravi ter se premesti v Mostar, kjer se osnuje 16. kor, ki bo obsegal Hercegovino in južno Dalmacijo. Pod 15. kor bosta spadali severna Bosna in severna Dalmacija. General Varešanin dobil naslov guvernerja. — Ker so peli srbske pesmi, se je v Mitrovici uvedla proti nekaterim Srbov preiskava radi „veleizdaje“. — Turško vladno glasilo „Ittihad“ javlja iz najanesljivejšega vira, da bo ruski cesar na jesen obiskal turškega sultana.

Dne 18. julija: Nadvojvoda Leopold Salvator potuje po Bosni. Dne 15. t. m. si je ogledal sarajevske zanimivosti. — Na Grškem je bil predvčerajšnjim velik potres. V mestu Havari je porušenih 400 hiš. — Španski kralj Alfonz je odvzel princu Alfonzu Orleanskemu naslov španskega infantia, ker se je brez njegovega dovoljenja poročil s princezino Beatrico Koburško.

Dne 19. julija: Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili, da najodločneje nastopijo, če se do jeseni ne ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu. — V Varese je umrl na srčni napaki španski princ Carlos Burbonski. Umrli princ je bil rejen v Ljubljani. — Nemški prestolonaslednik bo v jeseni gost avstrijskega prestolonaslednika. — V diplomatskih krogih zatrjujejo, da se začetkom meseca avgusta sestanejo v Išlu novi nemški kancelar Hollweg, baron Aehrenthal in italijanski zunanj minister Tittoni.

Dne 20. julija: Turški ministrski svet je sklenil, da se bivši sultan Abdul Hamid ne postavi pred vojno sodišče. — Turško-bolgarska zvesa se v kratkem sklene. — Španski republičani prirerajo shode proti nastopu španske vlade v Maroku.

Dne 21. julija: V Perziji so naslov šaha odpravili in uveli namesto tega naslov sultana. — Japonska vlada hoče zadružiti socialno demokracijo. — Grški kralj je povrnil sestavo novega ministrstva Rallis.

Velika manifestacija.

Ljubljana, 18. jul.

Neprestan stik z ljudstvom je naredil naše slovenske katoliške stranke tako močne kakor so, ta jim daje tudi v vseh sedanjih bojih največ poguma in eneržije. Saj vedo, da so z ljudstvom enega mnenja, da imajo v njem zaslombo in oporo. Današnji shod v Ljubljani je pokazal, da slovensko ljudstvo brez pridržka odobruje in z navdušenjem spremlja sedaj bo naše državnozborske delegacije in da se sme vsaki hip zanesti delegacija na svoje volilce, pokazal pa tudi, da z gnušom obsoja politiko liberalnih poslanec, ki so v hudem boju zapustili svoje tovariše jim celo padli v hrbot.

V veliki dvorani hotela Union je bilo nabitno polno naroda. Zanesljivi presojevalci so sodili, da je nad 2000 udeležencev. Galerije so bile polne narodnih dam. Izmed državnih poslanec so se udeležili shoda dr. Susteršič, dr. Korošec, dr. Benkovič, Gostinčar, dr. Krek, Demšar, dr. Hočevar, Pogačnik, voditelj koroških Slovencev dr. Brejc, mnogo kranjskih deželnih poslanec, županov itd.

Predsedoval je shodu trgovske zbornice svetnik Kregar in dal najprej besedo dr. Susteršiču. Ko je stopil vodja Slovenskega kluba na oder, zavorili so urnobesni živio-klici, iz galerije se je vsipal gost dežek cvetlic na voditelja slovenske obstrukcije in potem je nadomestila živio-klice navdušena domovinska pesem.

Dr. Susteršič je podal točno zgodovino obstrukcije, zavračal laži nasprotnikov ter izrekel svojo nado, da v seđanjem hudem času za Slovane nihče ne bo upal položiti roke na Narodno zvezo in je razbiti.

Dr. Korošec je govoril med drugim sledeče: Ko smo mi na Dunaju zagledali v Bienerthovem kabinetu, na pravnih ministrskih stolih naše najbolj zagrizene nasprotnike, v justičnem ministrstvu dr. Hochenburgerja in v naučnem grofu Stürgkha, tedaj smo zaželeti in zahtevali ravno mi obmejni

Slovenci, da stopimo proti temu kabinetu v najstrožjo opozicijo, in odkrito moram priznati, da se naši bratski poslanci iz Kranjske tedaj niti za trenutek niso obotavljeni, da bi ne šli z nami v opozicijo in nam ne priznali naše upravičenosti, da gremo v boj proti sovražnikom na ministarskih stolih. Mi obmejni Slovenci smo dobro vedeli, da vi na Kranjskem lahko pretrpite tudi kakega Stürgkha in Hochenburgerja; vi lahko preživite tudi take ljudi. Toda v naših krajinah ob mejah, kjer je slovenski živelj pomešan z nemškim in kjer vlada brezobjerno razvija vso svojo moč proti nam, zlasti v mestih in trgih, tam je nemogoče, da bi se vzdrževali ob sistem, ki nas narodno ubija na celi črti. Zato smo hvaležni našim poslancem, da so takoj in brez obotavljanja šli z nami v boj, hvaležni smo pa tudi vam in slovenskemu ljudstvu na Kranjskem, da odobratete korake vaših poslancev sedaj.

Ko smo sklenili opozicijo, tedaj smo se poslanci postavili v bojne vrste, in na čast vsem jugoslovenskim poslancem moram reči, da smo bili skrajna vsi edini in tako je prišlo do prve bitke, do bitke proti oderuški banki za Bosno in Hercegovino. Tu ni manjkal nihče od naših krščanskih socialistov, tudi nihče izmed liberalcev, nihče izmed Hrvatov in Srbov. Če nismo vrgli ministrstva, vendar smo mu zadali smrtno rano. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Korakali smo naprej v bojnih vrstah in prišli do proračuna. Tedaj pa se je nekaj zgodilo, česar preje nismo pričakovali. Prišli so oni, s katerimi smo dodelj suklji orodje in rekli, eden: „Moram domov, tam me čaka zasluk.“ drugi: „Prijatelj mi je prišel na Dunaj, moram žejim po mestu!“ itd. Tako so nas začeli tisti, ki so bili v boju proti bosenski agrarni banki z nami, pri proračunu zapuščati. Pri glasovanju o dispozicijskem fondu so že manjkali nekateri tisti prijateljev, in ko smo glasovali proti Hochenburgerju, jih je manjkalo že več, pri glasovanju proti Stürgku so zberzali še drugi. Drugi pa so se po glasovanju s stiskanjem rok ministrom opravičevali, da morajo biti njihovi sovražniki. In pozneje, ko smo hoteli zadati smrtni udarec onemu Bilinskemu, ki je ščitil oderuško bosensko banko, tedaj je bil beg velik, in mi smo ostali skoro popolnoma osamljeni v zadnji bitki pri proračunu. (Čutje!)

Toda lahko si je misliti, da naši prijatelji niso znabili navedeni opozicije in da jim je to zmešalo glave, ker ne vedo, ali so v opoziciji ali so vladni. In mislil bi kdo, da bodo šli rajši v boj z obstrukcijskim orodjem; saj smo že toliko videli naše nasprotnike na obstrukcijskem polju. V državnem zboru so se stebri kranjskega liberalizma potili in govorili cele ure proti splošni in enaki volivni pravici. Ti prijatelji iz nasprotnega tabora so obstruirali tudi proti razširjenju ljudskih pravic v kranjskem deželnem zboru. Tudi delovanje v kmetijski družbi in v trgovinski in obrtni zbornici so obstruirali. Zato smo mislili: opozicija je za ne premalova; podajmo se na obstrukcijsko polje.

Priložnost, da se podamo na polje obstrukcije, je bila kmalu dana. Mi smo namreč videli, ako pustimo Bienerthov kabinet še nadalje vladati v tej sestavi, da nam preti velika nevarnost v mnogokaterem oziru, in zato smo rekli: S tem, da je Bienerth dobil proračun, je dovolj storil za državo: Zdaj lahko gre.

To smo sklenili vsi; mi, kakor tudi nasprotniki, ker smo vedeli, da bo narodno preganjanje in zatiranje vedno hujše od strani tega kabineta, zlasti pa od strani Hochenburgerja in Stürgkha.

Mi smo vedeli, da hoče Bienerthov kabinet oškodovati naše kmetje s tem, da odpre tuje meje, ne da bi dal kmetom odškodnino za to, kar bi z uvozom tuje živine trpeli. Mi pa smo tudi vedeli, da če zdaj takoj ne storimo odločnega koraka, je Bienerth za letos rešen, da bi lahko še dalje deloval proti našim koristim. In zato smo sklenili v zavesti, da delamo za dobro stvar in da najdemo pri tem prijateljev v vseh taborih, tudi v liberalnem, da primemo za obstrukcijsko orodje. In obstrukcija se je začela.

Naši prijatelji, dokler niso prav vedeli, ali bomo kaj dosegli z obstrukcijo, so bili stisnjeni v kotih in niso dali glasu od sebe. Ko so se pa začeli kazati prvi uspehi, so prišli iz svojih kotov na dan in zaslišali smo njih prve glasove ter začutili njih prvo delovanje.

Prišli so z velikodušnostjo k nam in rekli: Vi ste v velikem, hudem boju. Mi hočemo posredovati med vami in med večinskim strankami, da se boj poleže in da nastane mir. Mi smo jima na to odgovorili, da smo pošteni bojevni, ki nimamo sovražnosti do nikogar in zato lahko sami govorimo s strankami in z ministri ter smo posredovanje odklonili.

Čez dve uri so pa zopet prišli in pri konferenci vseh načelnikov govorili in prosili: Gospodje, odložite obstrukcijsko orodje, umaknite svoje nujne predloge!

To so bili tisti naši prijatelji, ki so preje sklenili, da je program dela za poletno zasedanje zbornice poslanec izčrpan.

In še ne dovolj! Ko so vedeli, da se ne udamo prošnjam, začeli so nas v listih napadati in šli so k oni vladni, proti kateri se morajo tudi ti naši nasprotniki bojevati, ker so tudi oni opozicionele stranka, šli so k vladni in iskali orodja, ki bi ga rabili proti nam, da napadajo z njim nas, svoje brate. (Klici ogroženja.)

Pa tudi to še ni bilo dovolj, kakor smo čitali v zadnjem času njihovega delovanja. Da bi javnosti pokazali, da nismo edini, pišejo, da je „Narodna zveza“ razpadla, da so izstopili iz „Narodne zvezde“, zaradi katere so nas celo leto dan na dan napadali, češ vi nočete složno delovati, ker smo mi izpočetka rekli: „Ven z liberalci, ker jim ne zaupamo.“ Potem smo se premagali in sedaj, ko imamo bolj ostro orodje, sedaj oni zaradi tega razbijajo ono, po čemer so celo leto koprneli. — Ob koncu svojega govora je omenil govornik še napade na načelnika S. L. S. dr. Susteršiča, ki da ima take prijatelje, ki nosijo za hrbotom morilno orodje, ima pa tudi okoli sebe četo, ki mu je zvesta, ki občuje njegovo nadarjenost in zmcnost za politično vodstvo in ta četa je njegovih šestnajst tovarishev

iz „Slovenskega kluba“. (Govornik je bil obsidan s cvetličami.)

Zborovalci so v posebni resoluciji slovenski katoliški delegaci izrekli svoje popolno zaupanje. Znamenit je bil brzjav poljskega voditelja Stapinskog, ki pozdravlja dr. Susteršiča za jesen kot voditelja vseh slovenskih ljudskih strank v državnem zboru.

Ljudstvo je govorilo, politiko obstrukcije odbrielo, intrigantstvo liberalcev obsodilo.

Razne novice.

* **Promocija.** V soboto 17. t. m. je bil na graški univerzi promoviran za doktorja prava g. Ivan Lamut, konceptni praktikant pri poštnem ravnateljstvu v Trstu. — Istega dne je postal doktor prava tudi g. Marko Stajnko, koncipijent v Mariboru.

* **Povišanje v službi.** V 8. činovni razred je pomaknjen vadniški učitelj v Maribor Alojz Vavroh.

* **Iz finančne službe.** Finančna koncipista dr. Rudolf Resner in dr. Konrad Mayr v Mariboru sta imenovana finančnim komisarjem v 9. činovnem razredu.

* **Iz pošte.** Poštni oficijant Franc Tomšek, ta čas upravitelj poštnega urada pri Sv. Petru pod Sv. gorami je imenovan za poštarja istotom.

* **Spremembe** pri južni železnici. Premeščeni so: Aspirant Friderik Obersteiner iz Pesnice v Pölsing-Brunn, adjunkt Franc Ulénik iz Spielfelda v Ptuj, asistent Ludovik Bučar iz Ernovža na Pragersko, asistent Anton Petrovič iz Čmureka k Sv. Petru na Kranjskem, aspirant Leopold Kuncera iz Pölsing-Brunn v Pesnico, aspirant Franc Bolka iz Poljčan v Ernovžu, aspirant Avgust Fas iz Grobelna v Gratweiu, asistent Andrej Klavora iz Zagorja v Zidan most, postajni načelnik Avgust Ludvig iz Hrastnika v Zidan most, postajni načelnik Evgen Studenec iz Zidanega mosta kot nadrevident v Gradeč, adjunkt Ivan Skorjanc iz Zidanega mosta v Spielfeld, postajni načelnik Feliks Hurdes iz Laškega trga kot revident v Lienz, postajni načelnik Ivan Papp iz Rimskih toplic v Laški trgu, adjunkt Pavel Berghof iz Zidanega mosta kot postajni načelnik v Rimskih toplic. Na novo sta se sprejela uradniška aspiranta Adolf Pulko, Laški trgu in Adolf Schescherko, Pesnica. V pokoj je stopil Viljem Neumann, nadzornik in postajni načelnik v Ptaju.

* **Iz šole.** Stalni so postali: Marija Valenčak, začasnica učiteljica pri Sv. Benediktu v Slov. gor., Viktor Leitgeb, učiteljski suplent v Slatini, Amalija Lorber, začasnica učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor., Katarina Schweiger, začasnica učiteljica pri Sv. Barbari pri Vurbergu, na ljudski šoli Laško okolina Jurij Kislinger, učiteljski suplent v Petrovčah, Gudula Dragatin, začasnica učiteljica v Koprivnici, Marija Sket, začasnica učiteljica v Olimju, Aleksander Nerić, začasnici učitelj v Pilštanj, Ljudmila Bračić, začasnica učiteljica pri Sv. Vidu pri Planini, Ivana Černe, učiteljska suplentinja v Gorici.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na 2 razredni ljudski šoli pri Sv. Janu pri Spod. Dravogradu, pošta Meža ob Dravi, je razpisano mesto nadučitelja, na 4 razredni ljudski šoli v Siele Verhe, pošta Slovenjgradec, mesto učitelja in šolovodje. Prošnje do 31. t. m. Na 6 razredni ljudski šoli pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. sta razpisani dve učiteljski mesti stalni ali začasno, prošnje do 31. t. m. Na 6 razredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti niže Ptuja je razpisano mesto stalnega učitelja, prošnje do 10. avgusta. Na 3 razredni ljudski šoli v Gor. Polskavi je razpisano mesto stalne učiteljice, prošnje do 15. avgusta na krajni šolski svet.

Za „Sentiljske Slovence“ je nabral na Koloburčevem krešu v Kostrivnici g. Jožef Tadić 6 kron. Hvala!

Za S. K. S. Z.: Pavel Rath 1 K.; Friderik Ratej 1 K.; Friderik Repolusk 1 K.; Franc Vračan 1 K,

za Obmejne Slovence je daroval mesto vence na grob umrelga Konrada Šileca, organista na Ptujski gori g. Ivan Traun, trgovec na Ptujski gori 4 krone.

* **Govejci ogled** se bo vršil na Spod. Štajerskem v tej-le vrsti: 24. avgusta za Gornji grad v Ljubnem, 26. avgusta v Šoštanju, 28. avgusta za Vrancovo v Kapeli, 30. avgusta v Sevnici, 1. septembra v Celju, 3. septembra v Slov. Bistrici, 7. septembra v Ljutomeru in 9. septembra v Ormožu.

* **Koroški deželni predsednik** baron Hein pojde baje jeseni v pokoj.

* **Naznanilo** o pričetku šolskega leta 1909/1910 na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani. Šolsko leto 1909/1910 se prične za oddelke II., III., V. in VI. v ponedeljek, dne 20. septembra, za oddelek IV. pa v nedeljo, dne 3. oktobra 1909. Zimski tečaji za stavne obrtnike se otvorijo dne 3. novembra 1909. Letos se sprejemajo novi učenci v pripravljalni te

opozarjajo, da pravočasno pridejo na postaje. Iz Celja odhaja vlak ob 8. uri z jutraj, iz Brežic pa ob 7. uri 50 minut zjutraj. Vozni listki se bodo v pondeljek zjutraj dobili — če še bodo na razpolago — samo na postajah Brežice in Celje; na drugih postajah ali pa na vlaku nobeden romar ne dobi več lista. Romarji se naj dobro oblečijo, kajti če bi zadeli na deževje, potem bo na Gorenjskem posebno ponoči precej hladno. Boljše je obleko za ogrevati seboj nositi, kakor pa se morebiti prehlatiti. Vsak romar bodo dobili na vlaku v spomin na romanje podobico, na kateri bo tudi natančen vspored službe božje. Romarji, ki gredo na Bled, se že zdaj opozarjajo, da naj dobro pazijo, ko se bodo v čolnu peljali na bleški potok, da se jim ne pripeti kaka nesreča. Vsako ravanje in porivanje pri vstopu v čolne ali pri izstopu mora izostati. V pondeljek zjutraj torej na veselo svidenje!

* **Romarski vlak** v Marijino Celje gre, kakor smo zadnjič že naznanili, dne 9. avgusta ob 10. uri 50 minut ponoči iz Maribora. Tokrat se peljamo v Neuberg, ker nam na tej poti ni treba nič izstopiti. Vse situnosti torej, ki so dozaj bile pri ozkotirni železnici iz Kaptenberga v Auseewiesen zaradi pomanjkanja prostorov, bodo letos izostale. Vožnja iz Maribora v Neuberg in nazaj stane za 3. razred 9 K, za drugi razred pa 12 K 30 v. Voz iz Neuberga v Marijino Celje stane za osebo 5 K in ravno tudi nazaj. Karte se naročajo pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru, grajska ulica štev. 2. V Mariboru se lahko kupijo tudi v Tiskarni sv. Cirila.

* **Župansiva pozor!** Ker tudi letos suša nareja toliko škode na naših travnikih, naj se zganejo naša županstva ter nemudoma vložijo prošnje na okraju glavarstva. Letos je za Štajersko dovoljenih dva milijona kron za nakup sena in slame. Ker je po drugih deželah dovoljena, bodo pomočna akcija za našo kraje lahko uspela.

* **Naše vžigalice!** Na razna vprašanja odgovarjam, da se naj vsa naročila na naše vžigalice „V korist obmejnem Slovencem“ naslove na „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani, koja ima vedno zadostno zalogo in je v položaju, vsaka naročilo najčeščje izvršiti. Sezajte pridno po njih, nobena hiša naj ne bo brez njih. Zahtevajte jih v vseh gostilnah! Zahtevajte jih v vsaki prodajalni in vsaki trafiki!

* **Skrbite,** da pridejo v vsako hišo naše vžigalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupnjete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega somišljenceja je, da zažiga tobak in smodke le z vžigalicami „Za obmejne Slovence!“

* **Mladenci, mlaedenke Marijinih družb,** ki poramate k Mariji Pomagaj, ne pozabite vzeti s seboj družbenih svetinj. Kjer Vas gre veliko, vzemite tudi družbeno zastavo s seboj, da bo naše romanje tem bolj slovesno in veličastno.

* **Okraini šolski nadzornik** za nemške šole na Spod. Štajerskem. Naučni minister je imenoval ravnateljek detske meščanske šole v Ptiju Antonia Seringa za okrajnega šolskega nadzornika za nemške šole šolskih okrajev Maribor-okolica, Slov. Bistrica, Ljutomer, Marenberk, Slovenjgrader, Šoštanj, Celje-okolica, Laško, Brežice, Sevnica, Konjice, Ormož in Rogatec kakor tudi za nemške in meščanske šole v mestu Celje.

Prijateljem cecilijansko-cerkvenega petja. Ravnotkar razpošilja Cecilijansko društvo za lavantinsko škofijo položnice, da bi se po njih spomnili blagi prijatelji dostojnega cerkvenega petja tega za lavantinsko prekoristnega in važnega društva, ki se trudi posebno z mnogimi gmotnimi žrtvami prirejenimi orglajarskimi tečaji povzdigniti med našim za lepo petje navdušenim ljudstvom cerkveno glasbo in pa petje. Dohodki izven Maribora se porabijo izključno za potrebe splošnega lavant. cecilijanskega društva za celo škofijo, in ne za stolno cerkev; za njo skrbi posebno župnijsko cecilijansko društvo na stolnoužupnijski cerkvi. To se omenja, da ne bo kakšnega za splošno društvo škodljivega nesporazumljenja. — Navadna udarna znača 4 K. Sprejme se pa tudi že vsaka poljubna svotica. Kdor udinu dopošlje, poslal se mu bo, če izrazi to željo na položnici, „Officium defunctorum“ brezplačno, dokler ga je še kaj v zalogi. Torej dopolne položnice ne v koš, ampak blagohotno izpolnjene nazaj na pošto.

* **Občinski volilci pozor!** Ker so dozaj v raznih občinah za časa občinskih volitev pri dostavljanju izkaznic in glasovnic delali liberalci velike nereditosti in spletkarje, zato objavljamo odlok, ki ga je izdal c. kr. okrajno glavarstvo v Celju letos — povodom neke pritožbe pristašev S. K. Z. Odlok se glasi: Občinskemu uradu v Občinski urad mora po § 17. zakona z dne 10. XII. 1907. dež. zak. in uk. I. št. 91 volilno pravico imajočim najmanj 3 dni pred dnem volitve izkaznice pri priložitvi po ene glasovnice v stanovanje dostaviti. Ako bi se izkaznice iz katerega koli vzroka ne bile najdalje tri dni pred volilnim dnevom dostavile, imajo volilci pravico, volilne papirje pred volilnim dnevom osebno pri občinskem uradu vzdigniti. Ležati morajo torej nedostavljene izkaznice tri dni pred volilnim dnevom pri občinskemu uradu in se lahko te tri dni — ne pa samo na dan pred volitvijo — vzdignejo. Popolnoma nedopustljivo je, da bi se pri dostavljanju potem razločevalo, kateri stranki kdo pripada. Ravno tako se je baje zgodilo, da so dostavnici organi že izpolnjene glasovnice dostavljali, kar je tudi na vsak način nedopustno. S tem je torej odločeno, kako se mora tolmačiti § 17. občinskega volilnega reda za Štajersko in s tem določeno, kako se morajo ravnat občinski predstojniki pri dostavljanju izkaznic in glasovnic za občinske volitve.

* **Česa nam manjka?** Na to vprašanje nam lepo odgovarja zadnja „Mladost“. Mož nam manjka, mož, ki so res moški v vsem svojem obnašanju, plemeniti v svojem ravnantu. Kje pa najdete danes moštvo? Ali pri mladini,

ali pri možeh? Mož je blag — a veliko slov. mladine išče junatašta v surovosti. Mož je zmeren in si zna odtrgati, a koliko slov. mladeničev in mladenk pa se še dane ni otreslo brezumnih veselic, trajajočih cele dni in noči. Mož je neustrašen, ne menja zlepa in brez razlogov prepričanja, a koliko mladeničev je, ki ne upajo povedati, kaj so, ki hite in se kosajo, kdaj bodo prej pri koritu, in zato menjajo naziranje in prepričanje, kakor jim pač kaže. Mož je prevdaren, koliko pa je mož, mladeničev, ki bi premisili, predno kaj počno, ki bi preračunali posledice svojih dejanj in razglabljali o vseh. Če jih danes vidimo navdušene in narodne, prevzete po velikih idej, ki razgretih obrazov kličejo: živila domovina!, jutri pa izveš, da hodijo na pokopališče sami sebe streljati, ker so življenja siti, pač ne moreš reči: to so možje! Narod ne potrebuje takih gnjilih vej, ampak mož, ki uklonijo svojo glavo Bogu, ki so voljni prepreti, kar jih zadene, moliti, ko je čas molitve, a tudi udariti, ko to veleva čast božja in narodova. Kaki pa so danes takozvani možje? Okoli sebe viđi same ženske moške, mehkotne mladiče, ne pa mladeniče, sužne mode, brezumne vihavosti in lastne domišljije, mlađe starčke, nervozna bitja, sebična, polna napuha, nečimerna in slabotna, dijake, ki se gredo ustreliti radi dvojke, strahopetce, ki beže pred življenjem, ker si ne upajo bojevati boja za obstoj in se raje umaknejo vsaki sapici in neprijetnosti. Če se zatopi v življenje mož, jeklenih na duhu in sreču, neizprosnih in trdih kot gorski kamen, pa vendar dobrotnih, bogov in človekoljubnih, se ti zastudijo današnji mladiči, slabokrvni, topogledi, gizdavi, čmerni in zamišljeni v svoje namišljene bolečine in dozdevne krivice, ki jim jih baje svet prizadeva, zagnusijo se nam ti in pogled se nam odpre na mladino, ki stoji v mnogih društvih pripravljen, da pokonča to gnjilobo, da iztrebi vse škodljive rastline, nedostojen plevel in ustvari narod mož jeklenih in značajnih. Zato se pa tudi mi veselimo preporoda, ki se godi med našo mladino in nam obeta boljših časov!

* **Nezaupnico** je izrekla kranjska trgovska zbornica zastopnikoma v deželnem zboru, liberalcem dr. Novaku in Filipu Supančiču, ker se nista hotela udeleževati njenih sej, da bi poročala, kako sta v preteklem zasedanju zastopala trgovske in obrtniške koristi v deželnem zboru.

* **Nemci v rajhu** o slovanski obstrukciji. „Köln. Volks-Zeitung“, glasilo centra, največje in najvplivnejše stranke v Nemčiji, pravi v nekem članku o slovanski obstrukciji sledenje: „Slovenska Ljudska Stranka bo svoj uspeh, pridobiti Slovanom vpliv na vladu, jeseni itak dosegla. Hudo pa se je nad baronom Bienerthom maščevala napaka, da ni že takoj izpočetka spoznal pomembnosti in veljave Slovencev sploh in odnehal v zadavi bosanske banke nasproti Burianu.“ Za nas je to priznanje velikega pomena, ker je to prvkrat, da so Nemci v rajhu priznali politični pomen Slovencev.

* **Tržaški Slovenci** o obstrukciji. Tržaški Slovenci so imeli v nedeljo predpoldne v Trstu v dvorani Narodnega doma javen shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Državni poslanec dr. Rybar je dokazoval, da morajo biti proti sedanji Bienerthovi vladni vsi — brez ozira na domače razmere — složni v najostrejji opoziciji in da morajo proti tej vladni voditi boj z vsemi parlamentarnimi sredstvi. Posebno pažnjo je seveda govornik obrnil obstrukciji, ki je zavstavila parlamentarno delovanje. Stvarno je presojal njih, ki so vodili obstrukcijo ter navajal razloge, ki so tak boj opravicevali. Na zaključku mu je občinstvo viharne pritrjevalo in je bila soglasno vprijetna nastopna rezolucija: „Volilci zbrani na zadnjem shodu dne 18. julija v „Narodnem domu“ v Trstu jemljo poročilo drž. posl. dr. Rybařa na znanje; občalujejo, da je radi obstrukcije v državnem zboru prišlo po zaključku istega do nevšečne in narodnim interesom škodljive polemike med nekaterimi slovenskimi poslanci in glasili domačih strank na očividno veselje in korist vladne v Nemčev; izražajo željo, da vsi jugoslovenski poslanci vstanejo zdržuveni v „Narodni zvezzi“ in da v tem velevažnem trenutku nastopajo složno in eventuelno z najostrejimi sredstvi proti sedanji germanizatoričnemu vladnemu sistemu, podrejajoč svoje strankarske interese boju za narodno in politično enakopravnost vseh v Avstriji tlačenih in zanemarjenih narodov; prepričajo naposled drž. poslanec dr. Rybařu, da v slučaju razdržitve „Narodne zvezze“ izvaja tiste posledice, ki jih zahtevajo oziri na narodne interese tržaškega Slovenstva.“

Mariborski okraj.

Matura na moškem učiteljštu v Mariboru od 12.—17. julija. Za maturu se je oglastilo 35 domačih gojencev in 4 eksternistinje. Za slovenske in nemške šole so izprašani: Ivan Baukart iz Celja, Janžekovič Matjaž iz Polenšaka, Malenšek Jože iz Čadram, Musek Ljudevit iz Brega, Novak Ivan iz Loke pri Židanem Mostu, Povh Karel iz Škofje Loke, Schimon Rudolf in Ljubelič (Koroško), Smole Maks iz Remšnika, Vavroh Mirko iz Maribora (Hrvat), Verk Miha iz Št. Petra, Wudler Maks iz Ljubnja, Zdolšek Bogomir iz Mozirja, Žager Franc iz Ložnice, Gobec Regina iz Svetinj in Janežič Gusta iz Št. Jakoba (Koroško). Za nemške ljudske šole: Dietner Gottfried iz Vuzenice, Dumler Karl iz Maribora, Gsellmann Alojzij iz Cmureka, Heu Emil iz Maribora, Hohl Jože iz Maribora, Jansky Artur iz Maribora, Klugler Ivan iz Vuhreda, Kramberger Karel iz Gradača, Resch Rudolf iz Maribora, Vamlek Jože iz Maribora, Zollneritsch Maks iz Studenca, Pestitscheg Ivan iz Studenca, Schnablegger Doroteja iz Gradača. Eden kandidat je padel na eno leto. Drugi smejo izpit ponoviti v jeseni.

* **Maribor.** V noči od dne 19. na 20. julija so pomazali neki nemški „olikanci“ novi napis na skališču g. J. N. Šoštariča v gospodski ulici. Čudimo se, da se je kaj takega zgodilo, ko se vendar 20 korakov od tega skališča sprejava noč in dan kak policaj. Dejanje pa zopet lepo dokazuje, kako se da s sosedi Nemci v miru in slogi živeti. Živila nemška olika!

* **Maribor.** Iz tukajšnje bolnišnice je zbežal dne 17. t. m. v Blanci pri Sevnici ob Savi rojeni in tja pričestni Franc Žibert, ki je bil od tukajšnjega okrožnega sodišča radi goljufije obsojen na 7 mesecev ječe in se ga je moral, ker je obolen, oddati v bolnišnico.

* **Sentiški dan** v Jarenini dne 8. avgusta, obeta biti nad vse veličasten. Več odličnih rodoljubov in rodomljubov je drage volje obljubilo sodelovati. Delajo se vsakovrstne priprave. Kdor tedaj želi preživeti par prijetnih uric in komur je mar obstanek naših obmejnih bratov, naj pride in še koga seboj pripelje dne 8. avgusta v Jarenino.

* **Sv. Lenart v Slov. gor.** Zadnjo nedeljo, 18. t. m., se je vršilo kaj lepo cerkveno slavlje v Šetarjevi, blagoslavljenje tamožnje prenovljene občinske kapele. Že na predvečer in v nedeljo zjutraj je naznajalo glasno pokanje topičev slovesnost. Ob določeni uri so se zbrali domači občani pa tudi drugi okoličani, da jim slovensko blagoslavljenje lursko kapelico domači g. župnik Josip Janžekovič. Na to razloži g. kapelan Ivan Gorčan pomen podobe lurske Device. Po lavretanskih litanijsah še zadoni par mičnih pesmic v čast Brezmadežne. S tem je bila lepa slavnost končana. Navzočim estane vsem v najboljšem spominu.

* **Slivnica.** Štajercjanec obsojen. Znani dopisnik Štajerčev iz Slivnice pri Mariboru je napadel g. J. Kolman zaradi razdelitve sena. V pondeljek 19. julija vršila se je glavna obravnavna pri mariborskem okrajnem sodišču, pri kateri je bil A. Blažič kot začetnik obrekovanja obsojen na 50 K globe in v poravnavo vseh sodnih stroškov. Da se sedaj gifta na Štajerca in njegovega dopisnika, to se razume samo ob sebi. Radovedni pa smo, kaj poreče gospodine Linhart k tej obsojni? Tu se je spet pokazalo, kam pelje pot tistih, katerim je edinole „Štajerc“ evangelij. G. Kolman, kateri je za ta kraj razdeljeval podporo po suši, je imel mnogo truda, predno se je vsa podpora razdelila, zato mu je pa tudi okrajno glavarstvo v Mariboru za veliki trud in vestno delo izreklo priznanje in zahvalo. Le štajercijanci znajo samo psovati in obrekovati, zato jih je pa tudi sedaj doletela zaslужena kazen.

* **Fram.** Tukaj se vrši na Anino velik živinski sejm. Ker je pričakovati mnogo kupec, se posestniki vladno vabijo, da pričnejo obilo lepe živine na ta sejem.

* **Fram.** Nagla smrt. 16. t. m. so našli v Loki mrtvega znanega postopača in pijanca Janeza Svetej, star 50 let. — 17. t. m. je bila v gozdu povožena viničarka Marija Veronik. Kolo težko nabasanega voza ji je skor prerezoval trebuh, v treh urah je bila mrtva.

* **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Gospod Simon Viher, mnogo zaslužni nadučitelj v Vuženici in njegova blaga gospa Antonija rojena Sabati, sta dne 14. julija obhajala svojo srebrno poroko. Cerkveni slavnosti sledila je ona v očjem domačem krogu. Blagemu paru želimo, da srečno doživita še zlato poroko!

* **Sv. Križ nad Mariborom.** Lep shod se je vršil danes v nedeljo pri nas. Predsedoval je gospod Kocbek, podpredsednik je bil g. Fil. Galunder, zapisnikar pa g. France Žaler. Gospod Vlado Pušenjak je govoril nad poldrugo uro o političnem položaju, aneksiji, trializmu in mažarski banki. Razložil je pomen Narodne zvezde in Slovenske Jednote. Govoril je nadalje o opoziciji, obstrukciji, nje vzrokih in uspehih. Posebno je ožigosal delo naših liberalcev proti obstrukciji. V drugem delu svojega govora se je gospod govornik pečal z gospodarskimi vprašanjimi. Povdral je važnost denarnih zadrug in njih central, razkladal pomen organizacije kmečkega stanu, in govoril zlasti o bodočih nalogah zadržništva in posebno o skupni prodaji živine. Zbrovalci so pazno sledili besedam govornikov in se mu na koncu z burnim ploskanjem zahvaljevali za lepe besede. Nato je govoril kmet Filip Galunder in predlagal sledeče resolucije, ki so bile vse z velikim navdušenjem sprejet:

1. Na javnem shodu pri Sv. Križu nad Mariborom zbrani volilci odobravajo odločno taktiko „Slovenskega kluba“, zlasti obstrukcije, v zadnjem zasedanju državnega zabora, se mu zahvaljujejo za možat nastop ter izrekajo svojemu poslancu Ivanu Roškar, kakor tudi vsem poslancem „Slov. kluba“, popolno zaupanje; pozivajo njega in njegov klub, da, zumpajoč na ljudstvo, ki stoji za odločno slovensko delegacijo, vključ vsem ostalim osebnim napadom raznih listov vztraja neomahljivo v boju za pravice slovenskega naroda in kmečkega prebivalstva!
2. Na javnem shodu pri Sv. Križu nad Mariborom dne 18. julija 1909. zbrani volilci zahtevajo, da tudi vlada primerno prispeva našim ljudsko-šolskim potrebščinam.
3. Izrečeno se za sedemletno šolsko dobo z nadaljevalnim gospodarskim poukom.

4. Odločno ugovarjajo zoper nameščenja nemških uradnikov in profesorjev na slovenskem ozemlju in zahlevajo, da vlada predloži državnemu zboru jezikovni zakon za alpske dežele, v katerem se uzakoni popolna enakopravnost slovensčine.

5. Zahtevajo železniško progo Maribor-Zeleni Traynik.

množini, da je bil vrt Narodnega doma še malo premajhen. Kot slavnostni govornik je prišel iz Maribora g. profesor dr. Medved, ki je v ognjevitih in navduševalnih besedah mladeniče krepil za narodno delo. Govornik je razpravljal pomen narodne izobrazbe. Navdušuje vse navzoče, s posebno vmeno pa še mnogobrojno navzoče mladeniče, naj stremijo po vedno večji in obširnejši izobrazbi. Naj pomislijo, kolike koristi je prava izobrazba; kajti v njej najdejo plemenito dušno razvedrilo, katerega jim potem ne bo treba iskati po hrupnih in potratnih veselicah, v njej si pridobjijo toli potrebitno znanost v najvažnejših vednostnih strokah in v živiljenjskih razmerah, v njej se navdušijo za naše najdražje svetinje: za versko in narodno prepričanje. Mladenci, prešnjeni s takim prepričanjem, bodo vzorni bojevniki za svete pravice našega naroda. Vrhutega bode to poroštvo za njih zemeljsko srečo, za njih ugled in usposobljenje v bodočem delovanju. Naj ne pozabije zlatih besed nesmrtnega Slomšeka:

Prebrisana glava in pridne roke,

So večje bogastvo kot zlate gore.

Za svoje lepe besede je žel burno povalo. Državni in deželni poslanec Pišek, burno pozdravljen, je v poljudnih besedah orisal delovanje v državnem zboru in pomen obstrukcije. Deželni poslanec Novak je pa mladino bodril k vztrajnemu delu. Igre in peske točke so se jako dobro izvajale. Sploh je bila pa tudi postrežba in kuhinja izvrstna, zakar gre največ hvale gospodu in gospe Starovašnik. Dva posili Nemca, dva fanta, sta hotela motiti zabavo, pa so jim kmalu vrata pokazali.

Ptujski okraj.

P Ptuj. Tukajšnjemu živinozdravniškemu asistentu Karolu Kordulu se je podelilo mesto začasnega živinozdravnika.

P Sv. Barbara pri Vurbergu. Umrla je dne 15. julija t. l. Terezija Majhen, posestnica in krčmarka v Žirkcih, po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti. Kako priljubljena je bila pokojnica, pokazal je v nedeljo njen veličastni pogreb, katerega so se vdeležili vsi sloji tukajšnjega prebivalstva in nedogledna množica. Ob njenem grobu žaluje mož in mnogi prijatelji. Naj počiva v miru!

P Sv. Lovrenc v Sl. goricah. Tukajšnja čebelarska podružnica bo imela shod dne 25. t. m. po rani maši. Predaval bodo potovalni učitelji čebeloreje g. Iv. Juranič.

P Sv. Tomaž pri Ormožu. Opozorjamo na predavanje o alkoholizmu. Natančneje v vestniku mlad. organizacije.

P Rogatec. Semkaj je prišel v kopel srbski prestolonaslednik kraljevič Aleksander.

P Sv. Križ tuk Slatine. Dvojna slavnost se je 11. julija pri nas vršila, cerkvena in narodna. Pri I. sv. opravilu je g. nadžupnik blagoslovil v naši cerkvi nova slikana okna ter v pridišči razložil, kako 8 podobe v oknih predstavljajo osmre zveličanske čednosti: 1. sv. kmet Izidor, 2. sv. Francišek Jal., 3. sv. Terezija, 4. sv. mučenica Katarina, 5. sv. Elizabeta, 6. sv. Neža, 7. sv. Karol Bor. in 8. sv. škof in mučenik Friderik. Za pevskim korom je slika kraljevega pevca Davida. Tudi druga okna so dekorativno slikana in naša cerkev je zdaj za 50% lepša kot prej. Ta nova okna stanejo nad 4600 K. Popoldne po večernicah pa je bila narodna, Ciril-Metodova slavnost v čitalnici in na vrtu g. Fr. Ogrizka. G. jurist A. Ogrizek nas je izredno navdušil za sv. veró, materino besedo in domačo grudo. In to navdušenje se je potem pokazalo pri dražbi. Doseglo se je nad 150 K čistega dobička za uboge slovenske solarje. Bog plati vsem, ki so kaj darovali in se trudili! Tudi vsa čast našemu pevskemu zberu! Naj ti dve slavnosti prineseta stotni sad!

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Dne 11. t. m. je bila šolska predstava Fr.-Jož. Šole. Petje, igra, deklamacije, vse je uspelo prav dobro! Čast slovenski šoli, čast prirediteljem! Želimo samo, da bi nam otroci slovenske šole večkrat nudili tako nedolžno in idealno zabavo! „Pravcati hijeni v človeški podobi pa bi primerjal dopisnika „Narodnega Lista“! Na mestu da bi zahvalo izreklo vsem, ki so se res trudili, napada upokojeno učiteljico gdž. Razlag! Tiste moči, ki jih naprednjaki obsipavajo z naslovom „farška curja“, „strastna klerikalika“ ste že veliko storili za narod! Napredne mladenke (?) pa se bodo postavljale ob prireditvi „Murskega Sokola“? Sicer pa ljut napredne mladenke niso vredne nobenega pojasnila in ga tudi ne bodo dobile!

I Ljutomer. Sklenil sem že, da ne bom odgovarjal na napade mlečnozobih dopisnikov. Toda, če molčim, rečejo, res je! Najnovejši „Narodni List“ je postal zelo sramežljiv. To me veseli, da bi le ne bila to farizejska sramežljivost! Kar se namreč lahko pove krivcu med štirimi očmi, ne sodi vselej za javnost! Ni res, da sem oštel ali nahrulil kako mater, ki bi rada dala študirat sina za „gospoda“. Res pa je, da je prišla prosi, naj ne kaznjujem sina, kakor sem nameraval in storil. Napravil je že več nerdenosti. Kljub pogostim opominom se ni poboljšal. Nekega dne je z drugimi tovarisci nadlegoval dekleta pri kopanju. Mislim, da tega noben katehet ne bi mirno prenašal. In tako sem polnoma prav ravnal, da sem ga kaznoval, kakor je zaslužil. Da ga za voljo take hudobije ne bom hvalil, je vsakemu jasno, samo sramežljivemu dopisniku „Nar. Lista“ ne! In če sem mu povedal, kar mu je šlo, je bila to za otroka kazen, ki mu mogoče še vendar seže do srca. — Zagotavljam tukaj, da če bi prišel k meni dopisnik „Nar. Lista“, bi ž njim enako kratko in odločno govoril! — Obljubil sem 1000 K tistem, ki mi dokaže, da sem bil bit! „Narodni Dnevnik“ 18. junija t. l. po svoji navadi zavija

in se dela pravičnega, češ „dopisnik ni trdil, da sem bil bit, ampak samo, da me je g. Pihlar vrgel črez stopnjice — o bitju ni bilo govora — in zato je Skamlec obljubil 1000 K!“ — Ker vidim, da bi si Spindler, Lesničar in mogoče še Miloš Štibler radi zaslužili 1000 K in ker jim jih tudi iz srca privošečim, vam še enkrat izjavljam: 1000 K tistem, ki mi dokaže, da me je g. Pihlar vrgel črez stopnjice! Gospodje! Nisem ovinkar, ampak povem tako, kakor mislim, četudi to dandanes ni več moderno. V Ljutomeru, 18. julija 1909. O. Skamlec, kapelan.

razredu, pa tudi v četrtem in celo, kateri v višji gimnaziji; drugošolec X. pa je pravil, kateri so v drugem razredu. Profesor je poslušal in se smejal ter s tem kazal, da odobrava tako denunciranje. Pri mizi so potem sploh govorili o volitvah in politiki. Prof. Jošt je reklo: To je velika nesramnost, da župniki na prižnicah zapovedujejo ljudem, koga morajo voliti, da grozijo, da ima smrtni greh, kdor voli liberalca. Tudi dijaki med seboj so govorili o politiki in ko so napadali pristaše Kmečke zveze, jih je zavrnil dijak Z.: „To je pa vendar nesramnost, da hočejo liberalci že vedeti, kako se bo godilo I. 2000“. Menil je s tem letak: Kmečka zveza I. 2000. Prof. Jošt ni dobro slišal, sedel je namreč na drugem koncu mize in je zato vprašal, kaj da je reklo Z. Ta je ponovil svoje besede. Prof. Jošt na to: „Vi ste od Y. poučeni. Da bi vi vedeli, kaki škandali so se vršili v Kmečki zvezi.“ Z. odvra: „Kakšni? Prosim povejte kak vzgled.“ Prof. Jošt pravi: „Vi ste še premlad pob, da bi Vam mogel kaj takega praviti.“ Med tem, ko so sedeli pri mizi, je vzel dijak I. „Narodni Dnevnik“, ki je poročal o izidu volitev v trški skupini. Dijak A. je vskliknil: „Da je vasj general zmagal“. Prof. Jošt pa je reklo: „To je največji škandal, da so se Ljubenčani izkazali tako nazadnjaške in volili dr. Medveda“. Med drugim so dijaki tudi pripovedali prof. Joštu, da je prof. Kožuh reklo pred veliko nočjo v šoli tretješolcem: „Klerikalci so največji hinavci“ in da je tedaj tekel hitro četrtošolec B. domu in to pisal Straži. Z. pa pravi: „Dokazite!“ Prof. Jošt pristavi: „To je že moral tedaj povedati, ko sem mu — namreč Kožuhu — jaz to pravil“. Ko so se liberalni dijaki zaletavali v Z., je reklo končno profesor Jošt: „Pustimo Z. pri miru, je sicer klerikalec, drugače pa pošten fant. Zdaj pa eno zaorimo na čast dr. Kukoven, ki je jedini zmagal. Pelo se pa nič ni nato. Ko je prišel gostilničar v izbo, mu je reklo prof. Jošt: „Fantje niso se pretopal, se še sedaj menijo o liberalcih in klerikalcih“. Še pri mizi je reklo nazadnje prof. Jošt: „Radoveden sem, kdo me bo najprej izdal. Če bom v Straži, mi jo prinesite“. Menim, da to vendar ne gre, da bi se gospod profesor takim malim dijakom kazal tako strastnega strankarja, da bi nižje gimnazijce uvajal v politiko in med dijaštvom netil razpor. Dijak istoveti liberalstvo z brezverstvom, klerikalstvo, kakor se jih zaničljivo nazivlje, s krščanstvom. Vidi torej v svojem profesorju brezverca, to tembolj, ker se je norčeval tudi iz verske resnice in dijaštvu, ki še krščansko misli, ne more imeti zupanja v takega profesorja. Sploh odkar se je pričel v Celju razpor med dijaki, se je prof. Jošt vedno kazal kot vodjo liberalnih ozi. radikalnih dijakov. Ko so radikalni visokošolci priredili shod v „Skalni kleti“ jeseni pred dvema letoma, na kateri shod so pa s tiskanimi listi vabilo tudi gimnazijcev — in res je bilo tam vse polno slov. višje-gimnazijcev ter tudi nekaj nižjegimnazijcev — je med drugimi tam tudi govoril prof. Jošt. Tudi na II. shodu radikalnega dijaštva, na katerem se je govorilo za prostoto šolo, je med drugimi govoril prof. Jošt. Tudi na tem shodu je bilo dosti gimnazijcev. Nekateri prvošolci so lansko leto trdili, da je prof. Jošt v šoli reklo: Človek se je razvil iz opice. Ker je že precej preteklo, ko se je to zvezelo in preiskovalo je sicer večina rekla, da tega ni reklo, a nekateri so ostali pri tem, da je reklo. Preiskovalo se je notabene v pričo profesorja. Vse kaže, da je v vedem stisku z liberalnimi dijaštvom ter tako liberalizem širi med dijaštvom. V tekočem letu je tudi liberalne dijake povabil k sebi na dom, kjer so bili veseli pozno v noč.

c Št. Jur ob Taboru. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 1. avgusta v večernicah v g. Kraščevi sušilnici slavnost petjem, govorom in gledališkima igrama „Občinski tepec“ ter „Pri gospodi“. Dogodek je namenjen novoustanovljenemu Orlu za nabavo orodja. Kdor se hoče pošteano razvedriti in nasmejati, pridi!

c Nazarje. Dne 25. t. m. slavi kat. slov. izobraževalno društvo v Nazarjih petletnico svojega obstanka. V proslavo tega priredijo tukajšnji fantje in možje igro „Don Manuel ali Ave Marija“. Upamo obilne vsestranske udeležbe, posebno pa od sosednih izobraževalnih društev.

c Št. Jur ob Taboru. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 1. avgusta, po večernicah v g. Kraščevi sušilnici slavnost petjem, govorom in gledališkima igrama „Občinski tepec“ ter „Pri gospodi“. Dogodek je namenjen novoustanovljenemu Orlu za nabavo orodja. Kdor se hoče pošteano razvedriti in nasmejati, pridi!

c Nazarje. Dne 25. t. m. slavi kat. slov. izobraževalno društvo v Nazarjih petletnico svojega obstanka. V proslavo tega priredijo tukajšnji fantje in možje igro „Don Manuel ali Ave Marija“. Upamo obilne vsestranske udeležbe, posebno pa od sosednih izobraževalnih društev.

Slovenjgraški okraj.

s Ribnica. Bralno društvo se iskreno zahvaljuje vsem prijateljem, ki so pri pogrebu tajnika in knjižničarja č. g. Fr. Mandelička sodelovali, da je bil slovesen pogreb. To je društvo tem bolj dolžno, ker je rajni kot knjižničar in tajnik veliko storil za društvo, kar mu naj Bog plati.

s Pameč pri Slovenjgradcu. Na prijaznem hribu sv. Ane se vrši v nedeljo in pondeljek, 25. in 26. t. m. velik cerkveni shod, kakor vsako leto. Ob enem se bodo blagoslovile nove orgle, lepo delo mariborskega mojstra Brandl-a. Prijatelji slovenskih planin in lepega razgleda se vabijo, da omenjena dneva v obilnem številu prihite na veseli grič sv. Ane. Oba dneva bode od 1/2. do 10. ure več sv. opravil.

s Vse župane in svetovalce šoštanjskega okraja je sklical v nedeljo 25. t. m. dež. poslanec dr. Karl Vrstovšek v Velenje na posvetovanje radi občinskih in gospodarskih zadev.

s Shod. Drž. in dež. poslanec g. Franc Pišek priredi v nedeljo dne 1. avgusta v Doliču politični shod po justranju opravilu ob pol 8. uri v prostorih g. Al. Jastrobnika v Gornjem Doliču. Vsi pristaši Kmečke zveze so prijazno vabljeni.

Celjski okraj.

Za Nemški Schulverein je občina mesto Celje dovolila 100 K. Kakor se vidi, znajo mestni očjetje dobro gospodariti z občinskim denarjem, med katerim je tudi veliko slovenskega denarja.

c Laško. Tukajšnji trgovec Matija Železnik je prišel v konkurs.

c Sv. Jurij ob juž. žel. 15. julij je bil za našo občino slovenski dan. Vršila se je namreč volitev novega župana. Enoglasno je bil za župana izvoljen Jožef Rataj, posestnik v Hruševu, vzoren mož in vnet pristaš „Slovenkmečke zveze“, katerega spoštuje cela občina. Za svetovalce so bili izvoljeni: Gračer Stefan, Rom Jurij, Mastnak Jakob, Čater Mihael, Klajnšek Martin, Ratajo Mihael, sami vrli moži posestniki, na katere je lahko naša okoliška občina ponosa. Ko se je izvedelo za izid volitve, zavralo je veliko veselje po celih občini. Na vseh koncih in krajin obširne okoliške občine so začeli mogočno pokati topiči. Zvezcer pa je to veselo novico naznjal daleč naokrog mogočen kres, ki je krasno goren v Rhinika. Tako se je izpolnila iskrena želja vseh dobromislečih občanov, da je prešlo vodstvo občine zopet enkrat v dobre roke. Imena župana in drugih odbornikov so nam porok, da je napolčila za našo okoliško občino boljša doba — kakor do sedaj. Zato pa kličemo novemu županu in vsem odbornikom: Bog Vas naj podpira, le krepko na delo za blagovna občinska občina!

c Ponikva ob juž. žel. Šentjurška čebelarska po-družnica priredi svoj čebelarski shod dne 25. julija, ob 2. uri popoldne pri čebeljaniku g. Jerneja Zdolšek v Luterjih pri Ponikvi ob juž. žel.

c Podhom pri Bočni. Cvetela sem — a sem zvenela — zvenela — da lepše bom cvetela. Te besede so se izpolnile, 9. t. m. prerano umrli Urški Fedranovi. Ni še preteklo leto dni in niso še zacetile srčne rane nad izgubo lani umrle Frančiske, je že letos zopet zahtevala krutajetika novo žrtev v isti rodbini. Ranjka bila je vzhled potreplejivega bolnika, ni jedenkrat ni tožila, dasi je trpela grozne muke. Veselila se je smrti rešiteljice, ker je vedela, da jo edino ona more rešiti zemeljskega trpljenja in zdržiti z ljubljeno sestro. Lep pogreb so ji napravila dekleta iz Marijine dnežne. Ti pa, dragi Uršiki, ki se sprehaš s sestro po nebeskih livadah, spomni se svojih žaljujočih staršev, sester in bratov. Lahka ji zemljica!

c Profesor Jošt. O tem profesorju je pripovedal državni poslanec dr. Korošec v svojem govoru o šolah te le zanimivosti: Prof. Jošt je peljal dne 25. majnika mesto obolelega razrednika J. Fona tretješolce na majnši izlet. Pri tem je smeril vero, se dijakom kazal strastnega liberalca, jim govoril o volitvah in politiki ter pustil, da so liberalni dijaki zmerjali klerikalne. Do Žalcu so se peljali z vlakom. Tu so izstopili in pošli skozi Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvanjo Pekel, odtod pa v Št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Sribarjevi. Zvezcer so se z vlakom vrnili v Celje. Ko so šli skozi Žalec, so zagledali na brzjavnjem drogu raztrgan lepak, ki je priporočal dr. Medveda kot kandidata za trško skupino. Dijaki so se smeiali raztrganemu lepaku, prof. Jošt pa je reklo: Glejte kako visoko je splezal Medved. Prišedli v Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvanjo Pekel, odtod pa v Št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Sribarjevi. Zvezcer so se z vlakom vrnili v Celje. Ko so šli skozi Žalec, so zagledali na brzjavnjem drogu raztrgan lepak, ki je priporočal dr. Medveda kot kandidata za trško skupino. Dijaki so se smeiali raztrganemu lepaku, prof. Jošt pa je reklo: Glejte kako visoko je splezal Medved. Prišedli v Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvanjo Pekel, odtod pa v Št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Sribarjevi. Zvezcer so se z vlakom vrnili v Celje. Ko so šli skozi Žalec, so zagledali na brzjavnjem drogu raztrgan lepak, ki je priporočal dr. Medveda kot kandidata za trško skupino. Dijaki so se smeiali raztrganemu lepaku, prof. Jošt pa je reklo: Glejte kako visoko je splezal Medved. Prišedli v Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvanjo Pekel, odtod pa v Št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Sribarjevi. Zvezcer so se z vlakom vrnili v Celje. Ko so šli skozi Žalec, so zagledali na brzjavnjem drogu raztrgan lepak, ki je priporočal dr. Medveda kot kandidata za trško skupino. Dijaki so se smeiali raztrganemu lepaku, prof. Jošt pa je reklo: Glejte kako visoko je splezal Medved. Prišedli v Gotovlje v podzemeljsko jamo, zvanjo Pekel, odtod pa v Št. Peter, kjer so obedovali v gostilni Sribarjevi. Zvezcer so se z vlakom vrnili v Celje

nad vsakim oddelkom so mil. knez izvršili birmske obrede od začetka do konca. Semkaj so prišli birmanci iz Artič, Sromelj in Zdol, vseh skupaj je bilo 819. S pridižnico so nadpastri primerjali krščansko hišo s cerkvijo ter Brežičane izpodbjali k zidavi nove farne cerkve. Pred odsodom so obiskali ondotno bolnišnico in samostan oo. frančiškanov. — V Dobovi (dne 12. julija) so v svojem govoru na podlagi življenja glasovitega oznanjevalca vere, sv. Mohorja, vernikom pokazali vire miru in milosti božje, birmali 378 otrok, popoldan pa (spotoma v Kapeli) v občini Gaberje blagoslovili novo kapelico sv. Jožefa, čigar okusno izdelan, na Tirolskem naročen kip je bil neposredno pred blagosloviljenjem v slovesni procesiji premeščen iz farne cerkve na svoj prostor. Glasom spomenice, katero so podpisali prevzv. blagoslovitelj, navzoči duhovniki in zastopniki raznih stanov izmed pričujočega občinstva, in katero so pozneje vzidali v altar kapelice, ima velike zasluge za to kapelico župan g. Fr. Tolas v Gaberju. Stroški, ki so se pokrili s prostovoljnimi milimi darovi, so znašali nad 1400 K. Zidarsko delo je izvršil Mirko Beranič iz Harmice na Hrvatskem, mizarsko pa Jožef Peterkovič iz Mosteca. Ko so se Prevzvišeni s kratkim zahvalnim nagovorom poslovili od pričujočih, so teh ganutje izdale solze in glasno ihtenie. — V Kapelah (dne 13. julija), kjer so nadpastir z ozirom na veliko požrtvovalnost župljivanja za lepoto hiše božje pridigovali o hvaležnosti, smo našteli 275 birmancev. Na Bizejškem je bil dne 14. julija pred svetim opravilom blagoslovjen nov kip Lurške Matere božje, izdelan od Konrada Skaza v Grödenu na Tirolskem za 70 K, kateri znesek so zložile darežljive gospe in blage žene. Pretresljiva je bila pridiga o daljnji in bližnji pripravi na smrt. Zakrament svete bime je prejelo 567 otrok. Kakor v Dobovi, tako je semkaj prihitele k slavnosti več č. duhovnikov iz sosedne Hrvatske. Navzočna sta bila tudi c. in kr. stotnika Aleks. pl. Neupauer-Fürnberg in Teodor Raktelj. — V Pišecah so na večer dne 14. julija po sprejemu, ki se je vršil vkljub neugodnemu vremenu v navadnem redu, in po šolarski izkušnji, Prevzvišeni blagoslovili novo „Jubilejno brizgalno“, katero si je ondotno, v lanskem jubilejnem letu ustanovljeno „Prostovoljno gasilno društvo“ v spomin 60 letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. prisrbelo za 2700 K. Primerno tej redki svečanosti, so Visokoistni drugi dan, 15. julija, v slavnosti pridigi na podlagi svetopisemskega izreka: „Goreč ogenj ugasi voda, miloščina pa se ustavlja grehom“ (Ecoli. 3, 33) primerjali delovanje ognja, ki sveti, čisti in greje, z delovanjem Svetega Duha ter navzočnim požarnikom in zbranim vernikom, katerih vseh dolžnost je, gasiti ogenj lastne poželjivosti, priporočali prepotrebne čednosti: ljubezen, edinost in poslušnost, neutrudljivost in stanovitnost, poštenost, čistost. K sklepnu so se javno zahvalili duhovščini in vernemu ljudstvu celega dekanata za vse dokaze vdanosti in ljubezni ter birmali 548 otrok. — Po kratkem obedu, katerega so se razen 18 duhovnikov udeležili p. n. gg. baron Moscon, prof. Maks Pleteršnik, poslanec dr. Benkovič, nadučitelj Jakob Medved in veleposesnik Franc Gerec, so se milostljivi črez Brežice vrnili v Maribor. Vsi smo videli, kako Njih je težavna apostolska pot po razsežnem dekanatu, ki je štel v vsem 3058 birmancev utrudila in zmučila. Naj Njim dobri Bog okrepi ljubo zdravje! Mi bomo skrbeli, da bo seme, katero so sejali v našem dekanatu v teh dnevnih truda in napora, vzkliklo in rodilo obilo dobrega sadu.

Knjževnost.

S Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašelj, 1909, II. del. Kako željno so prijatelji našega slovstva pričakovali te knjige. I. zvezek „Bisernic“ je bil povod z navdušenjem sprejet, II. pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašelj, med belokranjskim narodom, poznamo njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvovanje. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najljepših stvari, kakor slepec, ampak kakor mož, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so Bisernice res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske narodne pesmi in pravljice mehak in miluben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski jezik pa se približuje vednobolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo g. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak tudi velike važnosti. Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljevi župljeni sami. Kakor I. zvezku, je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od I. zvezke se pa 2. v tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni spredvod. Knjiga obsegata pregovore, epske pesmi, lirične pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljive; nadalje vraže in običaje ter pravljice. Brezvonom poseže vsak izobraženec po Bisernicah, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo. Cena K 2:50 za broširan in K 3:50 za vezan izvod, na razpolago je tudi 1. zvezek, ki velja broširan K 2:—, vezan pa K 3:—. Dobi se v „Katoliški bukvarni“.

Uredba zemljškega davka.

Državni poslanec Franc Pišek je stavil v državnem zboru dne 2. t. m. s svojimi tovarisi ta le nujni predlog:

S postavami z dne 24. maja 1896, drž. št. 88 in z dne 12. julija 1896, drž. zak. št. 21, se je izvršila ta za avstrijski kmečki stan usodna uravnava zemljškega davka.

Zemljški davki znaša vsako leto od 1. 1896 naprej 70 milijonov kron, katero število se po razmerju določenega čistega dohodka davku podvrženih predmetov jednakomerno

razdeli na posamezna zemljšča; na ta način nastane potem po odbitku v takojmenovanem finančnem načrtu k zakonu z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220, osnovanih odprtost (15 odstotkov osebnega predpisane davka) dolžnost, plačevati davek.

Temelj za odmerjenje davka tvori srednji čisti dohodek parcele, takozvani katastralni čisti dohodek, to je preostanek, ki ostane po odbitku stroškov za oskrbovanje in pridelovanje od kosmatega dohodka.

Določba tega ne le za določevanje zemljškega davka, temveč tudi za izmero premoženske prenosnine merodajnega čistega dohodka se je dobila po katastralni cenitvi.

Pri cenitvi dohodkov iz zemljšča se je preiskal vzrok, zakaj donašajo zemljšča različne dohodke v posameznih cenitvenih okrajih, ki se navadno ujemajo s političnimi okraji, in po tem so se razdelile posamezne kulturne panoge v osm razredov. Za vsak razred vsake knitrne panoge se je poiskal čisti dohodek enega orala oziroma hektarja, in se je v posebnem tarifu, takozvanem razredbenem tarifu sestavil.

Cenilo se je na ta način, da se je uvrstilo vsako zemljšče v primerni razred dotedne kulturne panoge. Iz čistega dohodka površinske enote, ki se je na ta način poiskal, našel se je potem z ozirom na ploskovno mero zemljšča čisti dohodek parcele.

Ker pri določitvi posameznih tarifov oziroma čistega dohodka ni bil predpisani poseben način preračunanja, in so imelo osebe, ki so imele naloge ceniti, le nezadostne in negotove pripomočke, se ni mogel leta 1896 le deloma poravnati katastralni čisti dohodek strinjati z resničnim čistim dohodom.

Kar se tiče sedanjega srednjega čistega dohodka zemljšča, je neutajno dejstvo, da katastralni čisti dohodek, ki je stalno določen kot temelj za odmerjenje, nikakor ne odgovarja današnjim razmeram, temveč da nimamo od zemlje, ako odbijemo stroške za pridelovanje, nikakega čistega dohodka, ampak imamo pri oskrbovanju malega ali srednjega posetva navadno še izgubo, kajti stroški za oskrbovanje, ki so bili leta 1869 mnogo manji, so danes radi naraščajočih plačilnih razmer kmetijskih delavcev tako narasli, da je v mnogih slučajih boljše, ako obesi kmetovalec svoje kmetijstvo na klin in postane dinar. Pri tem bo ložje izhajal kakor tisti, ki je navezan le na dohodek svojega zemljšča. Drugič pa moramo tudi opozoriti, da so poprečne cene kmetijskih izdelkov vsled za kmetijstvo neugodnih trgovinskih pogodb precej padle. Nadalje bi bila dolžnost vlade, za to skrbeti, da bi se sklenile z zunanjimi državami ugodne pogodbe, ne pa take pogodbe, ki dovolijo, da se lahko tuji izdelki v velikanski množini k nam uvažajo, vsled česar morajo cene našim domaćim izdelkom še bolj pasti. Po takih pogodbah se mora kmečki stan naravnost uničiti. Sedaj hoče vlada še odpreti meje za prost uvoz žita.

Ali vlada ne opaža, da mora na ta način država kmalu propasti?

Mesto da bi skrbela za blagor kmetijstva, pa gleda le na to, kako bi kar najhitreje uničila kmečki stan.

S čim bo tudi finančni minister pomanjkljaj pri carinskih dohodkih, katerim se namerava vlada odpovedati, pokril? Gotovo bo moral tudi ta pomanjkljaj večinoma kmetovalec pokriti.

Ker se današnja postavodaja glede zemljškega davka ne ozira na hipotekarna (zastavna) bremena, lego zemljšča in način oskrbovanja, je jasno, da sili kmečki stan vedno bolj na preosnovu zemljškega davka. V zadnjih desetletih se je skrbelo za blaginjo vseh drugih stanov, le za kmečki stan se ni storilo nič, ker mu nalaga vlada neprenesljiva davčna bremena. Ali res vlada ne vidi, da prihaja kmečki stan, ki bi moral biti državi podpora, vedno bolj v dolgovem ker ni v stanu, da bi mogel z oskrbovanjem svojega zemljšča skrbeti za sebe in svojice in je primoran, da poravna stroške za oskrbovanje in plača neopravičeno visoki zemljšči davek, napraviti od leta do leta vedno nove dolbove?

Da so dolgovi kmečkega stanu zadnja leta vedno bolj naraščali, je statistično dokazano.

Sedaj imamo slučaj, da živine niti prodati ne moremo, ali pa le za tako nizko ceno, ako bi jo radi prodali. Ker se s tem, da se je dovolil uvoz mesa iz balkanskih držav, avstrijsko kmetijstvo in posebno že tako težko za življenje se boreči kmečki stan v njegovem glavnem viru dohodkov neoporekljivo uniči, morajo zastopniki kmečkih občin nastopiti proti sklepnu trgovinskih pogodb z balkanskimi državami.

Kmet mora obupati, ako vidi, da nima od vlade pričakovati nobene pomoči, da dela kakor žival, in pri tem komaj skromno preživi svojo družino. In od takega kmetovalca, ki ga vlada vseh glavnih dohodkov oropa, ali da se milejše izrazim, oprosti, si upa država še zahtevati davek? Ni li to izrabljane revščine?

Vlada bo torej imela gospodarski pogin kmečkega stanu na vesti, ako ne izvrši preosnovne zemljškega davka in trgovinskih pogodb z balkanskimi državami, na ta način, da bodo temeljile na pravičnih zakonih.

Iz teh vzrokov stavimo sledeči nujni predlog:

Visoka vlada se poziva, da predloži visoki zbornici predlogo o ureditvi zemljškega davka, kjer naj tvori resnični čisti dohodek temelj odmerjenju dakov, nadalje, da se sklenejo z balkanskimi državami take trgovinske pogodbe, ki naši državi, oziroma kmetijstvu koristijo, ne pa da naši državi škodujejo in le tujim državam koristijo.“

V oblikovnem oziru naj se ta predlog brez prvega branja z vsemi po § 42 s. r. dovoljenimi okrajšavami odkaže davčnemu odseku.

Dunaj, 2. julija 1909. Pišek in tovarisi.

Listnica uredništva.

Prihodnji objavimo, ker za to številko ni bilo več prostora, te le dopise: Sv. Trojica v Slov. gor., Sv. Jur ob dčav., Sv. Jurij ob juž. žel., Gotovlje, Jarenina, Slivnica pri Celju, Dobrna, Kapela pri Brežičah, Dramlje, Gornjigrad, Mosirje, Ponikva ob j. ž., Sv. Marijeta pri Rimtopl.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladinski shod v Petrovčah.

Dne 25. julija se vrši v Petrovčah pri Celju mlađinski shod, na katerega se prijazno vabijo vsi mlađenci Savinske doline. Zborovanje se prične s slovenskim cerkevnim govorom za mlađenice in sv. mašo ob pol 10. uri dopoldne. Ob eni uri popoldne zborovanje na prostoru pri cerkvi. Govori Žebot itd. Opozorjam vse mlađenice v savinski dolini na ta shod.

Mlađinski shod na Dravskem polju.

Dne 1. avgusta se bo vršil mlađinski shod za Dravsko polje po tem le načrtu. Cerkevni del zborovanja (pridiga in sv. maša) se vrši na Ptujski gori ob pol 10. uri dopoldne. Po maši odsod k Sv. Lovrencu na Drav. polju, kjer bo obed in ob eni uri popoldne zborovanje v čitalnici bralnega društva. Ob 3. uri litanje z blagoslovom in na to ogledanje mlekarne. Naj noben mlađenec ne zamudi lepe prilike udeležiti se te ga shoda!

Prvi avgust na Holmcu.

Na Holmcu (župnija Šmartin pri Slovenjgradcu) bo dne 1. avgusta mlađinski shod. Cerkevni govor ima g. dr. Hohnjec, govor med drugimi tudi deželni poslanec dr. Verstovšek. Mlađenici slovenjgrškega okraja, 1. avgusta vse na Holmcu!

Sv. Tomaž pri Ormožu.

Predavanje o alkoholizmu priredi mlađenška zveza v nedeljo dne 25. julija ob 3. uri popoldne v hiši g. Zimiča. Predavanje je javno, prispevajoči tudi neudom; možje in žene, fantje in dekleta, vse pridite v mnogem številu k temu predavanju. Predaval bo g. J. Kalan iz Ljubljane. Še enkrat: Pridite vse!

Saleška mlađina vstaja.

V nedeljo dne 18. t. m. se je vršil v Škalah pri Velenju zelo dobro obiskan mlađenški shod. Brez vsakega hrupa se je zbral toliko mlađenčev in starišev iz cele Saleške doline, da je bilo veselje gledati mnogobrojno občinstvo na sejmišču. Škalski fantje so na predvečer, ko sta prišla v Škale deželni poslanec dr. Verstovšek in g. prof. dr. Hohnjec, naznali Šaleščanom slovesnost prihodnjega dneva s strelnjam topicev.

Ob 10. uri je pridigoval gospod dr. Hohnjec; v jedrnati besedi posvari mlađenice pred krivimi preroki, ki se jim približujejo bodisi v papirnatih oblikah, bodisi v človeški podobi. Nato razpravlja na podlagi evangelijskega izreka: Dobro drevo rodi dober sad — o načelih krščanske vzgoje in o dolžnostih mlađine do Boga in cerkve.

Slavnostno mašo je bral preč. gospod dekan Rotner ob assistenci gospoda dr. Hohnjeca in gosp. kaplana Zakoška.

Po sv. maši se je vršilo zborovanje, katero je otvoril podpredsednik S. K. S. Z. dr. Hohnjec, pozdravljaljo deželnega poslanca dr. Verstovšeka, vse mlađenice, stariše, žene in dekleta.

Predsednik shoda je bil izvoljen mlađenec Šimon Jernej iz Škal, ki je podal najprvo besedo mlađenču Zajcu iz Škal, ki je navdušeno pozdravil vse navzoče in govoril o razširjanju izobrazbe in pouka pod praporom krščansko-socialne narodne prosvete. Z občudovanjem so ploskali navzoči vremenu mlađenču.

Nato je govoril deželni poslanec dr. Verstovšek kako obširno o mlađenških organizacijah in prisojil, da oprostijo predsedniku S. M. Z. Žebotu, da ni prišel na shod, ker je bolan. ki je pa brzjavno pozdravil shod. Deželni poslanec označi one dñe lastnosti, katere mora imeti slovenski mlađenec. Marsikatere bridek resnice je povdral govornik, ki so še poslušalcem do srca. Zlasti je naglašal versko in narodno stališče, v katerem se mora že mlađina utrditi, da se ne bo dala podkupiti v poznejšem življenju od pruskih grošev Šudmarke in Schülvereinu. Govornik je označil tudi pomen in šelovanje mlađenških organizacij in spodbujal k skupnosti v celjem okraju.

Za deželnim poslancem dr. Verstovškom se oglaši k besedi Ivan Tajnšek iz St. Andraža. S krepko in jedrnato besedo je izrazil pozdrave Šentandraških fantov; to je mlađenec, ki je zabil po zornost vseh nase radi odločnega in lepega nastopa.

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 17. julija 1909.
Trst . 9 29 5 32 44
Linc . 11 53 7 29 73

Priden, močen pekovski učenec se sprejme. Koroška ul. št. 11 v Mariboru. 530

Nadstropna hiša na voglu, z 8 stanovanji, lepa lega, se takoj proda. Naslov v upravnštvo. 537

Kovačnica se odda v najem s 17. julijem 1909. Pojasnila daje Oskrbništvo ljublj. škof. graščine Gornji grad v Ljubljani. 528

Redka priležnost, kupčija lahk. Proda se krasno posestvo pri Mariji Devici (Maria Fraustauden) pri Mariboru zaradi starosti. Zidani hrami, kakor tudi gospodarsko poslopje, njive, travnik, les, sadonosnik, velik vrt, iz katerega se lahko celo leto sočivje v mesto nosi, $\frac{3}{4}$ ure od Maribora, 3 min. od cerkve in šole ter pri glavni cesti na krasnem prostoru; to posestvo sodi za vsakega obrtnika tudi za penzionista ali vrtnarja. Natančneje se izve ravnotam, ali pa pri gosp. J. Pogačnik, gostilničarju pri Marija Devici, pošta: Maribor. 528

Trezen delaven viničar s štirimi delavci brez otrok se sprejme pri posestniku Andreju Nekrep, Malački breg št. 24 pri Mariboru. 576

Učenca, ki se hoče temeljni načuti puškarske obrti, sprejme Čučič, Maribor, Burggasse 18. 588

Pridnega slikarskega pomočnika in učenca sprejme Gašpar Trapičer, slikar pri Sv. Juriju ob Juž. žel. 587

Krojaškega učenca poštenih starišev sprejme takoj na tri ali štiri letno dobo Jakob Skaza, krojač v Kročljavišči št. 61 pri Slovenski Bistrici. 528

Sode vsake velikosti iz najboljšega močnega hrastovega lesa ima na prodaj. Sodarska zadružna v Tacnu, pošta St. Vid nad Ljubljano. 586

Gnilšak, Sv. Barbara v Halozah, kupuje hrastove dobro ohranjene vinske sode in novo izdelane polovnjake. 575

Kovačke učence, ki imajo veselje do kovačke obrti, sprejme takoj Peter Jerič, krojaški mojster v Gradcu, Leonhardstr. 110. 581

Lepa posestvo eno uro od Maribora, ob okrajni cesti in čisto bližu železniške postaje, stanovanje s tremi sobami, kuhinjo, špeisvelb in podzemelsko klet, lep vrt, travnik in lepo sdonosno drevo, njiva in gozd se takoj iz proste roke proda. Več pove Jožef Groschl, Orehovalas št. 51, p. Hoče. 574

Enostredarna hiša z 9 stanovanji, velikim gospodarskim poslojem, 8 oralni zemlje, se zaradi družinskih razmer zelo po ceni proda. Kje, pove upravnštvo Slov. Gospodarja. 500

Dobri, solidni fužinarski kovači, ki so izvezbani v izdelovanju lesnih sekir v vsemi oblikah, znajo dobro vrtati in izkovati, dobijo v štajerskih fužinah „Columbushütte“ v Rušah, Spodnje Štajersko, stalno akordno delo. Žene in hčerke oženjenih kovačev pa bi lahko doble delo pri isti tvrdki pri tovarni vžigalce v Rušah. 583

Službe šaferja, ali v trgovini z lesom, išče 34 let star samec, vajen pisave, računstva ter drugih predmetov. Ime pove upravnštvo tega lista. 584

Krojaškega pomočnika in učenca sprejme takoj Martin Sporer, krojač Sv. Jurij ob Juž. žel. 579

2 $\frac{1}{2}$ oralna vinograda z zraven spadajočim gospodarstvom, okoli 8 oralov zemljišča, gospoška hiša bi bila zelo primerna za gostilno, se po ceni proda. Naslov v upravnštvo. 591

Lep, pol pokrit voz, s štirimi sedeži, star, pa na novo popravljen, se zelo po ceni proda. Vpraša se pri Francu Gert, medicarju v Mariboru. 591

Služba ogljarja in mežnarja pri romarski cerkvi M. B. na Črni gori je razpisana do 1. septembra 1909. Lepo stanovanje in posestvo in dobi dohodka. Oziralo se bo na izurjene cecilijance, v prvi vrsti na oženjene. Črnogora pri Ptaju, 18. julija 1909. Matej Tertinek, župnik. 594

Dva učenca se takoj sprejmeta pri sodarskemu mojstру Franc Sulcer, Kaserngasse 7, Maribor. 571

Učenka se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom; v začetku 7 K mesečne plače. Vprašanje na upravnštvo Slov. Gosp. 558

Novozidana 2 nadstropna najemna hiša, 8 let prosta davka, vse novo opremljeno, vhod v stanovanje separaten, lepo dvorišče z malim vrtom se proda v Mariboru pod tako lahkim plačilnim pogoji. Vpraša se v upravnštvo tega lista. 529

Posestvo v Leitersbergu, eno uro od Maribora, obstoječe iz novozidane hiše, gospodarskega poslopja, 4 oralni njive, vinograd in sadonosnik in 2 kravi, se po ceni proda. Pojasnila daje Matija Emeršič, Dogoš št. 24, pošta Maribor. 567

Lepo kmečko posestvo pri mestu Ptuj se takoj z vsemi rečimi proda, s poljskimi pridelki, živilo, vozi, plugi, sploh vse, kar knet potrebuje, lep sadni vrt, okoli hiše lepo rodno trsje. Stanovanje obstoji iz treh prostornih sob, velika kuhinja špeisvelb in podzemelska klet; osem oralov je dobre cenilje in se vse skupaj ceni na 17.000 kron. Naslov pove upravnštvo tega lista. 527

Lepo posestvo na Spodnjem Štajerskem v večji župniji, ob okrajni cesti in železniški postaji, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopja, vrtja, njive, sadonosnikov, travnikov, gozdov in vinograda, se iz proste roke takoj proda. Več pove upravnštvo tega lista. 531

Proda se zaradi bolehnosti gospodarjeve posestvo okoli 40 oralov: hosta z dovoljenjem prodaje lesa, izprodaja se je že pričela: travniki in njive; ako se želi tudi kmečka hiša in hlev. Naslov v upravnštvo lista. 528

Mizarški učenec, močen, se takoj sprejme pri Miklavžu Benkič, Maribor, Tegethoffova ulica 44. 547

Urarski učenec z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme. Naslov v upravnštvo. 561

Ignacij Jagodič, ključavnica pri Sv. Petru na Medvedovem selu napravila strelovode. 545

15 in pol leta star deček se želi izučiti kovačke obrti. Naslov pove upravnštvo. 568

Sprejmem takoj krepkega učenca z dobre hiše, kakor tudi mladega pomočnika. Milan Hočevar, Celje, trgovina špecerjskega blaga. 562

Antivino semenje, salatno semenje za zimo, cernestino in repinseljovo semenje se dobi sveže pri Vido Murko, trgovina z mešanim blagom, Maribor, Mellingerstrasse 24. 566

Zenitna ponudba. Vrtnar in posestnik samškega stanu, 45 let star, v jaksu lepem kraju, 5 minut od kolodvora, 20 minut od mestne farne cerkve, se želi seznaniti z dekliko, ki bi imela veselje do vrtnarstva in 2-3.000 K premoenja. Ponudba s sliko na upravnštvo. 546

Dva učenca, karera bi imela veselje do podobarske ali kamnoklesarske obrti, sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji Jakob Golobič, pedobar v Ljutomeru. 478

Lepo posestvo, obstoječe iz hiše, 13 oralov zemlje, med tem lepa gozdna parcela v bližini letovišča „Bad Raden“ pripravno za vstop. Povzroča voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. 549

Izboren okus. Nad 6000 zdravniških spričeval. 550

V najem želi vzeti kako posestvo. Ponudbe do 31. t. m. Naslov v upravnštvo. 563

Prodam dvoje posestev na Spodnjem Štajerskem, obstoječi iz gozdov, travnikov, njiv in pašnikov, ležeče na bregu, z dobro ohranjenimi hišami, gospodarskimi poslopji, mljin in žaga na vodo, prvo okoli 250 oralov veliko, cena 45.000 K, obremenjena 36.000 K, drugo okoli 290 oralov veliko, cena 45.000 K, obremenjena 26.000 K. Refektant se naj obrnejo na g. Ivana Roth, mestni stavbni mojster v Celju. 569

Posestvo, pol ure od Maribora, pri veliki cesti, 2 oralna, se proda z vsem, kar leži in stoji. Stane 7.000 K. Vknjiženega ostane 2.000 K. Oglašati se je treba pri g. Matjažu Emeršiču, Dogoš 24, p. Maribor. 567

Najboljši original terboveljski portland cement dobite pri Francu Kartinu-a nasledniku Janko Artmanu v Šent Jurju ob juž. žel. po nizki ceni. 577

Štefan Kaufmann trgovec z železom v Radgoni, priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajarsko železo se dobi po najnižji ceni : in solidni postrežbi. 938

Isti deluje, da postanejo lahi gosti, dolgi in odstranjujejo prljaj (makiné) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurčič, lekarnar, Fakultat Slavonija. Denar se pošije naprej all s poštnim povzetjem. 580

St. Rupert v Sav. dol., dne 7. julija 1909.

Odvetnik

dr. IVAN FERMEVC
uljudno naznanja, da otvori s l. avgustom 1909 svojo odvetniško pisarno v PTUJU
595 v hiši zdravnika dr. B. Stuheca.

Zahvala.

Srčno se zahvaljujem vsem, ki so v bolezni in ob smrti mojega rajnega moža posestnika v Št. Rupetu, tolažili.

Zahvalimo se posebno č. g. Ivanu Groblšek iz Gomilske, ki so ga tolažili v bolezni in sprevidele s svetimi zakramenti, gosp. dr. Franu Kovča za njegov krasni govor ob grobu, krajnemu šolskemu svetu, g. nadučitelju, mladini orlavaške šole, rodbini Grenkovi za prekrasne vence, katere so darovali blagemu pokojniku, požarni brambi iz Grajskevase, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, kateri so se v tako obilnem številu udeležili pogreba. Bog povrni!

St. Rupert v Sav. dol., dne 7. julija 1909.

Žalujoči ostali: Žena, otroci, brat in sestre.

ZAHVALA.

Povodom bridke izguebe našega nad vse ljubljenega soproga, očeta, tasta in starega očeta, gosp.

Jak. Mešiča,
veleposestnika na Vranskem

se spominjam na tem mestu polni hvaležnosti vseh sorodnikov in mnogoštevilnih prijateljev, ki so nam tešili gorje ob bridkih urah s toliko tolažbo in sočutjem.

Pred vsem se iskreno zahvaljujemo č. g. duhovščini gg. zdravnikom, uradnikom, učiteljem, oroznikom, fiačnimi straži, požarni brambi in ostalem občinstvu, ki so ga v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku.

Vransko, dne 15. julija 1909.

596

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vdano podpisani, kateremu je britka smrt iztrgala preskrbno soprogo in izvrstno gospodinjo v 64. letu svoje starosti gospo

Terezijo Majhen,

kateri zemski ostanki so se izročili materi zemlji 18. t. m. z mnogobrojno procesijo, se spodbodno zahvaljuje vsem vdeležencem domaćim in tujim od vseh far, posebno onim s tolažilimi izrazi prečastititim gospodom od Sv. Barbare in Sv. Ruperta, domaćemu slav. učiteljstvu za milo petje pred hišo žalosti in na grobu. Bog jim plati!

V Žikarah pri Sv. Barbari niže Maribora, dne 18. mal. srpanja 1909.

597 Janez Majhen, posestnik in gostilničar.

! RAZGLAS !
Zaradi bolezni razprodajam pod ceno moško obleko; cenejše kakor druge.

Peter Mejač,

zaloga moške obleke v Mariboru, Domgasse št. 4.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2,-, pol bellega K 2.80, bellega K 4,-, primo perje mehkega kakor puh K 8,-, veleprima oglašenega najboljše vrste K 8,-, mehkega perja (paha) sivega K 6,-, bellega K 10,-, prsnega puhha K 12,-, od 5 kg naprej poštnine prost.

Narejene postelje

Iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankina), perica, velikost 170×116 cm z dvema zglavnicama, te 80×58 cm, zadost napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16,-, napol maha K 20,-, maha K 24,-, poroice zema K 19,-, 14,-, 16,-, zglavnice K 8,-, 3.50, 4,-, razpolnila po povzroku, zavojnica 247 zaston, od K 10,- naprej poštnine prost.

Maks Berger v Debeniku Št. 1015, Šumava.

Karne ugaša, se sameni ali pošljede načaj. Cenilki o blazinah, oblekah, prvakih in drugih posteljnem blagu zaston in poštnine prost.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR

Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno suknja (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni civilih, perje za blazine itd., vse po najnižji ceni.

Pohištvo I
v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, stoli, postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franc Peteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 43

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter morske in topla jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

zdeluje s parnimi stroji iz najboljše, vedkrat pravljene gline priznane najboljše izdelke, kakor parsovanje zarezno in vsakovrstno drugo strošno opredo, uprave na žid, za oboke, dřimnika, rekonstrukcije, pliče in tiak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarška cesta, pri kamnariji A. Glagac.

Spomladanski čas!

Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj, lucerno, rudečo, (inkarnat) travnat, oves za semen, repno, svinsko salatno, korenjevo, zeljno semen itd. Nadalje: galico, brizgalnice, motike, gumi, trake, preja, lije ter vse potreščine za vinograde; Tomazeva žlindra, kose, vile, grablje ter razno orodje. Barthelovo kajno apno, vsake vrste :: ūreza, ūine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke. ::

Alojzij Pinter
v Slov. Bistrici.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamein, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirjev za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robe, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA V MARIBORU,

Tegetthoff-ova cesta št. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

**R. Stermecki, Celje,
Štajersko.**

Štajersko platno m po 36 v. Slovensko platno m po 40 v. Savinsko platno m po 44 v. Vojško platno m po 46 v. Domestik platno mehko m po 43 v. Gorsko platno debelo m po 60 v. Istria tkanina, mehka m po 54 v. Hollandska tkanina, mehka m po 60 v. — Vzoreci zastonj in pošiljatve čez 20 K franko.

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljedno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica št. 2 nasproti kavarne „Central“

moderno urejeno brivnico.

Isto priporočam vsem zavednim Slovencem ob čisti in točni posredbi v blagohotni obisk.

IVÁN BERGLES,
brivec.

**Grozovite
novosti**

za moške in za ženske pri **Druškovič-u**
v Slovenjgradcu.

Slovenske gospodinje!!

„Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovenske tovarne za kavine surrogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,
urar, ečalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 83.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, ečal, dalnegledov, raznovrstne zlatnine in srebrne po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

4 1/2 % Kupuje in predaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnom kurzu.

Delninska glavnica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenu.

Premog in drva
prodaja, ter stavi tudi na dom
trgovina z mečanim blagom, premogom in dryami ::
A. Vertnik, Maribor, Koroška cesta,

Ivan Ravnikar Celje

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnati barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči. :: Na debelo in drobno. — Nizke cene : tečna postrežba. ::

S spoštovanjem:

IVAN RAVNIKAR.

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhovin, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.

Nabiralnica v Mariboru pri J. Vežjak, krojač, Šolska ulica 4.

Prvi zavod za graviranje in izdejanje kavčkov štamplij.

Anton Černe,

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Zunanjia naročila izvršujejo se točno. Ceniki na zahtevo zastonj in požitnine prosti. Konkurira z vsakim sličnim podjetjem.

Kilne pase

z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obvezne, suspenzorije, podlage za noge, bergle, pokončne države, predpisu i. t. d. izdeluje po jasni cenai, starozna trdva FRANC PODGORŠEK, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Zaloga vsakovrstnih v to stroku spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavic v veliki izbiri.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig

družba z omejeno zavezijo v Borovljah (Koroško).

„CROATIA“

odina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečetljivi po bliški nepreričnini vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mlini itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, fito, blago v trgovinah itd. po jasni pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojaznila daje: Pedražnica „CROATIA“ v Trstu, Gornje št. 1.

Mnogovrstne razglednice

priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Njene, mnoge 1.000.000 kron
bi že samo v našem cesarstvu istao včetve prigospodarili, ko bi se p. n. posestnik posluževal "Palma", ki pospešuje optisanje vsakovrstnih perutnik in dojivnih živali, jih obvaruje bolezni iz oskrbi sigurno, če so boljše za diterje ali pa v prebavilih. 1 K pošt. znak (nakazane 6 v. ved) prinese Palma z navdihom požitnine prosti, spod 4 K ni povzetja! Priporočam se I. E. Weiß, priprav. živ. Šivil. Maribor, Zofijn trg 8. Čes sto priznani. Prospekt prosto.

100

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptiju,

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo : na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

oo Spodnještajerska oo

ljudska posojilnica v Mariboru

uljudno naznanja,

da se preseli s 15. avgustom

oo v Stolno ulico št. 6 oo

med stolno cerkvijo in glavnim trgom.

Ljudska hraničnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno nazavo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

seb za tuje po jake nizkih cenah

* *

fijakerijo v hiši

* *

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranične vloge po $4\frac{1}{2}\%$, brez vsakega edbitka. Sprejemna hranična knjižice dragih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejemna vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vpadiga. V svetu varčevanja v malih mestnih daje vlažnikom

domače načinskrivnice

na dan zastonj, če vložijo prvočrat najmanj 4 K.

posojuje

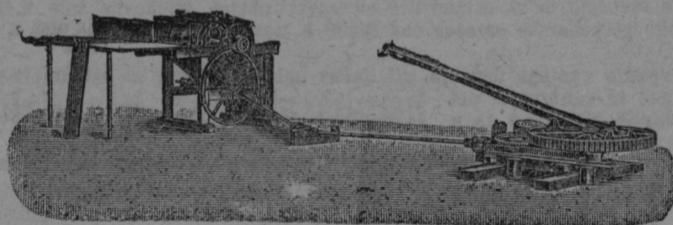
na zemljiste po 5% do $5\frac{1}{2}\%$, ter na zemljino vrednostnih papirjev in na cestni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgevi pri dragih zavodih ali cestnih prevzame v svoje last proti povzetki malenkostnih gotovih stroškov. Prečanje in kmetovanje v krajši deli krasilačna, stranka plača le kosčka.

Za vplačila po pošti se dajojo zastonj pošt. hraničnične poštnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vrata in prošnje se sprejemajo vse dni, izvenki prejete dopoldne od 8—12 ter od 1—6 ure poštnice.

Najboljše mlatilnice

trgovina z železnino : „MERKUR“, : P. Majdič, : Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto zastonj in franko.

560

za rabo na roko, gepelj in vedno moč, geplje, čistilnice (pajkle in trierje) vseh vrst, sadne in grozdne mline, slamoreznice, kakor vsakovrstne poljedelske stroje, zamčeno najboljšega izdelka, priporoča po najnižjih cenah

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje

za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštnem povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

Blagorodni gospod B. Prull, lekar, Maribor, Glavni trg št. 15.

Vam pišem zopet po zdravilo, zoper svinje rudečne bolezni, zdaj mi pošljite 4 steklenice tistih kapljic tote kar ste mi poslali sem že odal, prosim torej pošljite mi hitro. Vas lepo pozdravim M. W. Goritzberg. Pošlite 5 steklenic!

Kapljice za svinje za rudečico, izvrstno pomagajo. — Doktor Elisabeth, Maribor.

Zahvala.

Povodom neizprosne smrti svojega ljubljenega sogroga, gospoda

Konrada Šilec,
organista in cerkvenika na Črni gori

izrekam najsrečnejšo zahvalo vsem, ki so mi bili ob bolezni in smrti na pomoč in so se v tako obilnem številu vdeležili pogreba predragega rajnika. Posebej sem dolžna zahvaliti se domaćim vlč. gg. duhovnikom, vlč. g. Jožefu Ozmcu, deželnemu poslancu in župniku pri Sv. Lovrencu, vlč. g. Šimonu Petek, kaplanu v Majšpergu, slavnemu učiteljstvu, ki se je s šolsko mladino vdeležilo pogreba, velecn. gg. tovarišem organistom za ginaljivo petje, ter vsem tržanom in župljanom. Bog povrni! Spomnite se, prosim, nepozabnega v molitvi!

593 Žalujoča Elizabeta Šilec.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobi, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna, 434 na zahtevo cenik poštne prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Gospodarski adjunkt

se takoj sprejme za večje posestvo na Hrvaskem. Imeti mora najmanj gospodarsko srednjo šolo, večletno prakso, biti izveden v oskrbovanju gospodarskih strojev in v zapisovanju gospodarskih knjig, popolnoma zmožen nemškega in kakega slovanskega jezika v govoru in pisavi, samski, tudi oženjen, pre brez otrok. — Ponudbe na Upravo posestva Lužnica, pošta: Zaprešič, Hrvaska. 582

poštena in zanesljiva poslovna

Veliko denarja

si vsakdo prihrani, kdor kupi priznano dobro in močno blago v pošteni trgovini

Franc Karfina naslednik

JANKO ARTMAN

v Šent Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufakturnega, špecerijskega in železninskega blaga po čudovito nizkih cenah, vedno sveže blago.

Pravljica Merka Šilec

578